

Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Copy 2c

Metai Sav. XXVI
Dien. II

CHICAGO, ILL., PĖTNYČIA, KOVO (March) 7 d., 1919 m.

No. 56

Amerika graso Italijai.

Artillerijos mušis Berlio gatvėse.

Anglija paliuosuoja Sinnfeinerius.

Hindenburgas bijosi bolševikų.

AMERIKA GRASO ITALIJAI.

Washington, kovo 6 d. — Suvienuytų Valstijų valdžia perspėjo Italijos valdžią, kad pertrauktų blokadą naujai sudarytų valstybių Jugoslavijos ir Čecho-Slovakijos. Mat Italijos blokada sustabdo, atbent sulaiko ilgai laukiamą maistą į minėtas šalis.

Suvienuytų Valstijų valdžia užreikšusi, kad jei Italija nepalies trukdžių pristatymą į tas šalis maisto, tai Suvienuytų Valstijų sulaukys visą maistą, siunčiamą Italijai. Gi Italijon siunčiama maisto tris syk daugiau, negu Čecho-Slovakijon, Jugoslavijon ir Serbijon sykiu paėmus.

Nuo nekurio laiko tarp Italijos ir slavų eina vis ki virčiai. Vasario 19 d. slavai privertė Italijos misiją apieisti Austrijos miestą Laibach. Italija dėl tos progos uždėjo blokadą ant Adriatikos pakraščiu, kas išsukė Suv. Valstijų pasipriešinimą.

ARTILERIJOS MUŠIAI BERLINO GATVĖSE.

Berlinas, kovo 5 (10:55 naktį). Pradedant temti prasidėjo artillerijos mušiai apilinkėje Centralės stoties Berlio policijos, kurią turi užėmus valdiška kariūnė ir policija.

Visą popietį tęsės smarkūs mušiai ties Aleksanderplatz (arti policijos stoties). Ten iš abiejų pusių buvo vartojama kulkasvaidžiai.

Spartakai ir jų šalininkai dalis jureivių taisė barikadas gatvėse artimai Aleksanderplatz ir vis slinko artyn vyriausios policijos stoties, nešdamiesi su savimi ir kulkasvaidžius.

Vėliau naktį valdiškos spėkos policijos vyriausioji stotyje tapo sustiprintos kariūnė ir amunicija. Tarp kitko ten buvo pasiūsta šešios kanuolės lauko artillerijos (lengvos artillerijos), taipgi ir kulkasvaidžių.

Jureiviai Pereina į Spartakus.

Liunosnorių jureivių divizija ir dalis respublikonų milicijos, kuri pirmiau pa-

laikydavusi valdžią, perėjo į spartakų pusę.

Šiandien Berline visai nepasirodė laikraščiai, nes visi zeceriai išėjo ant streiko vakar naktį.

Weimare svarstoma apie suorganizavimą kareivių ir darbininkų tarybos, kaip dalies valdžios įstaigos, bet tas turėtų taikintis prie naujos konstitucijos Vokietijos respublikos.

Sakoma, Spartakų Plianai Nepasisekė.

Norint spartakams pasisekė sukelti dideles riaušes, bet jų tikėtasi šiuo sykiu visiškai nuversti dabartinę Vokietijos valdžią ir suorganizuoti sovietų respubliką, vie nok tas nepasisekė.

Per Hollandiją pranešama, kad dalis telegrafo, krašos, didelių Berlio krautuvų ir gelžkelių darbininkų atsisakė prisidėti prie visuotinio streiko. Gi Halle, kur pirmiau spartakai valdė, dabar yra valdžios rankose. O Leipzige vis dar tęsiasi darbininkų ir buržujų visuotinis streikas.

Net buk patįs kairiųjų elementų vadai, pripažįsta, kad sukilimais mažai kas laimėta, ir buk jie yra linkę eiti su valdžia ant kompromisų, bet kad tuomi įvedus daug radikališkesnę Vokietijos tvarką negu ji yra dabar.

ANGLIJA PALIUOSUOJA SINNFENERIUS.

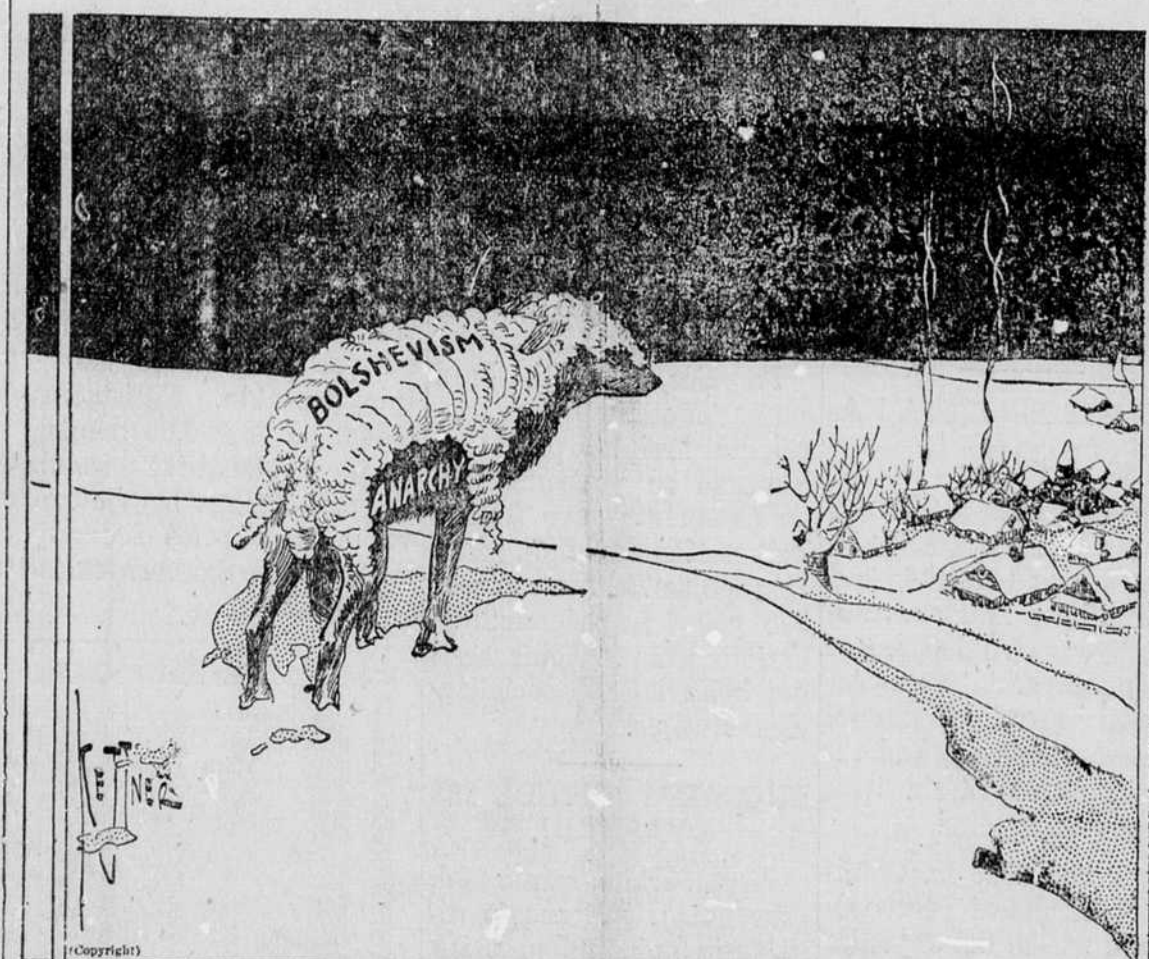
Londonas, kovo 6 d. Anglijos valdžia nusprendė paliuosuoti iš kalėjimų visus airius, politiškus prasikaltėlius-sinnfeinerius. Sulyg laikraščių užreikšimo, tas daroma, kad užbėgus demonstracijoms kurios buv, buvo rengiamos. Sinnfeineriai tuoj sugrįž Airijon.

HINDENBURGAS BIJOSI BOLŠEVIKŲ.

Berlinas, kovo 6 d. Fieldmaršalas Hindenburgas užreikšė laikraštiniams, kad rytinis frontas, t.y. Rytinė Prūsija yra dideliame pavojuje, nes bile laiku ten gali išiveržti bolševikų gaujos.

Girdi, reikia didelio pasisventimo iš vietos gyventojų, kad jie sugebėtų apsiginti nuo bolševikų įsiveržimo. Mat valdžios kariūnė didžiulio išskirtysta.

Avies kailij.

Bolševizmas gal gražus kailis, bet po juo slepiasi Anarchijos vilkas.

Mat valdžios kariūnė didžiulio išskirtysta.

Kaslink menamo lenkų užėmimo Rytinės Prūsijos fieldmaršalas Hindenburgas tam netiki. Jo mąrymu lenkai nieko negali priešintis prieš bile didesnę organizuotą spėką. Pagaliaus užreikšė: "Aš žinau lenkus, ir Rytinė šalis prigulės tik mums (vokiečiams) ar bolševikams."

AUTOMOBILIUS BUS TIKTAI \$250.00.

Los Angeles, kovo 6 d. Pranešama, kad žinomas automobilų dirbėjas Henry Ford išdirbo naują plianą dirbimui dar pigesnių automobilių. Tai jis suplianavo laike atastogų (vakacijų) Altadene.

Išdirbimui naujų automobilių Fordas organizuoja naują korporaciją bendrai su savo sunum Edsel. Nauji automobiliai pasidavinės nuo \$250.00 iki \$300.00.

Tai bus naujas rekordas automobilių rinkoje.

SCDIEČIAI MUŠESI SU BULGARAIŠ.

Saloniki, kovo 6 d. Macedonijos sodiečiai, Trakijos provincijoje, iškėlė tikrą karę su Bulgarijos kariūnė kuri apvaldžiusi kraštą, stengėsi rekvizuoti maistą ir namų rakandus bei drapanas. Mat bulgarai norėjo greičiau pasipelninti, pirm negu jie bus išvyti, bet tas jiems nelengvai davėsi.

FRANCUZIJA FINANSUOS VALGYKLAS.

Paryžius, kovo 6 d. Atstovų Butas be diskusijų įgaliavo valdžią panaudoti 25,000,000 frankų suorganizavimui gerų valgyklų.

VOKIEČIAI AFICIERAI NESIOS UNIFORMAS.

Coblens, kovo 6 d. Neseniai gen. Dickman išleido patvarkymą, kad vokiečiai aficierai, kurie randasi tarnystėje toje apilinkėje, turi saliuotuoti Amerikos aficierams, nežiurint jų rangos. Toks patvarkymas, matyt, nepatiko senesniems vokiečių aficierams ir jie pradėjo dėvėti civilės drapanas.

Todėl generolas Dickman išleido antrą patvarkymą, kur reikalaujama, kad vokiečiai aficierai esantieji tarnystėje toje apilinkėje, privalo dėvėti uniformą. Be to reikalaujama, kad kiekvienas vokiečys aficieras bei kareivis, esąs tarnystėje toje apilinkėje, kas savaitę turėtų užsiregistruoti tam tikrame biure.

MEKSIKA RENGIA SI PRIE RINKIMŲ.

Mexico City, Vasario 10, (suvėlinta). Čia atsibuvo konferencija žymių generolų dėl busimų 1920 metais prezidento rinkimų. Carranza noris, kad sekanti rinkimai Meksikoje įvyktų kaip galint ramesniu būdu. Dalyvavusie konferencijoje pritarė prezidentui Carranza ir išreikšė viltį, kad tas bus galima padaryti.

NEKONTROLIUOS IŠVEŽIMĄ KIAULIENOS.

Washington, kovo 6 d. Kontrolė išvežamų į talkininkų šalis kiaulių ir kiaulienos yra jau atmainyta. Maisto komisija išleido šiam reikale tam tikrą pranešimą.

Mat laike karės mėsa, išvežama į talkininkų šalis, buvo kontroliuojama per valdišką komisiją; taigi jos negalėdavo išvežti daugiau negu ta komisija leisdavosi.

RIEBULAI SULAIKYMUI STREIKO.

Berlinas, kovo 5 d. (suvėlinta). Specialis Chicago Daily News korespondentas praneša, kad jam teko sužinoti iš patikėtinų šaltinių, jog pasiūstas vienas milijonas svarų riebulų maitinimui Lenkijos tapo išdalintas tarp vokiečių, Danzigo apilinkėje.

Miešti riebulai buvo pasiūsti Amerikos lenkų bėpimo komiteto Lenkijon per Danzigą, bet, kilus pavojui visuotinio streiko Danzigo distrikte, tie riebulai buvo išdalinti vietos darbininkams.

ANGLIJOS DAUGINASI PRASIŽENGIMAI.

Londonas, kovo 6 d. Sulyg pranešimo policijos biuro, taip vadinamo Scotland Yard, Anglijoje vis didinasi prasižengimų skaičius.

Ypač tas tapo žymu pertraukus karę. Vieni išvadžioja, kad toks keitimasis daug priguli nuo kareivių, nes jie liuos, nuo svarbesnių dalykų, dasileidžia į prasižengimus; kiti gi mano, kad priežastis yra didesnis skaičius bedarbių.

RUMUNIJOS NUOSTOLIAI 332,000 VYRŲ.

Paryžius, kovo 6 d. Vėliausios žinios, paduotos per Rumunijos spaudos biurą, tvirtina, kad Rumunija nuostojusi karę užmuštais ir mirusiais nuo žaizdų 332,000 vyrų.

30,000 ITALŲ FRANCUZIJON.

Rymas, kovo 6 d. Pranešama, kad 30,000 italų darbininkų bus pasiūsta Francuzijon, kad prigelbėjus nors kiek atstatyti nuterietas vietas.

AMUNICIJAI IŠLEISTA 9 BILIJONUS.

Londonas, kovo 6 d. Frederick George Kellaway, parlamentinis sekretorius prie amunicijos ministerijos praneša, kad Anglija išleidsi amunicijos ir kariškų prietaisų reikalams bėgyje pereitos karės net \$9,195,000,000.00.

Be privačių dirbtuvių, kurios išdirbinėdavę amuniciją, Anglijos valdžia pastačiusi dar 132 dirbtuves, kurios atsiėjo \$300,000,000. Pašalinėms dirbtuvėms irgi buvo suteikta paramos iš valdžios izdo ir tam išleista \$25,000,000.00.

REIKALAUJA PALAUKTI SU TAKSOMIS.

Paryžius, kovo 6 d. Radikalių socialistų grupė Francuzijos Atstovų Bute tu rėjo savo susirinkimą, kad apkalbėjus piniginius klausimus, kurie yra ant apsvartymo Atstovų Bute rytoj.

Taksų klausime vienbalsiai nutarta su taksų mokėjimu nespirti francuzų, pakol Vokietija neužmokės sulyg išgalės nors dalies skolos. Po to, girdi, bus aišku kiek reiks imti nuo žmonių taksų. Prie to grupė remia pirmesnį savo reikalavimą, kad privertus Vokietiją tuojau nusiginkluoti.

BUS PERGALES STAMPOS.

Washington, kovo 5 d. — 3 centinės "Pergalės stampos" tuoj bus pardavinėjamos visoje šalyje. Krasos departamentas pranešė, kad jų skaičius nebus užtektingas, kad pamainius visas 3 centines stampas ir todėl jas parduos tik tiems, kurie specialiai jų pareikalaus.

"Pergalės Stampos" turės liuosybės stovylą su šalmu ant galvos ir su kardu vienoj rankoj ir svarstyklėmis kitoj rankoj. Stampos spalvą sudarys Amerikos, Francuzijos, Anglijos, Italijos ir Belgijos vėliavos.

GIRIŲ GAISRUOSE ŽUVO 432.

St. Paul, Minn., kovo 5d. Minnesotos giriose per 1918 metus buvo 525 gaisrai, kurie padarė nuostolių apie ant \$28,500,000.00; gi gyvasčių žuvo tuose gaisruose net 432. Šios žinios paimtos iš Minnesotos valstijos girininko W. T. Cox pranešimo.

NUVERTĖ TRAUKINIŲ NUO BĖGIŲ.

Denver, kovo 6 d. Šliauždamas nuo kalno sniegas nuvertė traukinį nuo gelžkelio bėgių. Traukinis nusirito ant ledo upės Gunnison, kur ir tebesąs; nelaimių su žmonių nėmis nėra. Tas atsitiko šiandien netoli Sapinero, Col., ant Denver ir Rio Grande linijos.

BELLEVILLE UNIJOS UŽ ALŲ.

Belleville, Ill., kovo 6d. — Vietos unijos yra šalininkės alaus ir jau yra nusprendę iškelti obalsį: "Nėra alaus, nėra darbo." Darbininkų vadai mano, kad, įvykdinant pilną blaivybę, gali kilti visuotinis streikas.

ŠVEICARIJA UZDRAUDŽIA KAREIVIŲ UNIJAS.

Berne, kovo 6 d. Šveicarijos šalies taryba išleido įsakymą, uždrausdama tvėrimą kareivių unijų. Visos ypatos, ar prigulinčios prie šių unijų ar pildančios jų įsakymus, bus baudžiamos, kaip skleidžiančios kareivių tarpe pasipriešinimą valdžios įsakymams.

RUMUNIJOS KARALIENĖ PARYŽIUJE.

Paryžius, kovo 6 d. Rumunijos karalienė su trimis dukterimis pribuvo Paryžium, kur jos buvo draugiškai priimtos. (Kiek anksčiau buvo pranešta, kad jos bėga iš Bucharešto Anglijon).

ČECHIJA NEMOKA AUSTRIJOS SKOLOS.

Praga, kovo 6 d. M. Tusar, pilnas Čecho-Slovakijos igaliotinis Viennoje, išleido oficialų pranešimą, kad Čecho-Slovakijos valdžia atsisako mokėti Austro-Vengrijos dalį karės skolos, kuri pagal gyventojų skaičių ir šalies turtą išpultų ant Čecho-Slovakijos dalies.

LAKUNAI IŠGELBĖJO 22 SKĖSTANČIŲ.

Rymas, kovo 5. Iš Durazzo pranešama apie tikrai didvyrišką žygį, kurį atliko stacijos orlaivis, bombų mėtytojas.

Orlaivis grįžo iš Skutari ir iškiant jam ties San Giovanni di Medua orlaivininkai pamatė didelį stulpą vandens, kuris išsoko apie 39 mylių atstumo nuo orlaivio.

Orlaivis tuoj pasuko ton pusėn ir nešinosi su pilna gale.

Neužilgo orlaivis radosi vietoje nuotikio ir matėsi jūrėje šmota medžio, aplink kuriuos plaukiojo žmonės. Pasirodo, kad laivas užsoko ant minos ir tapo suplaisintas. Orlaivis (sea planas) tuoj nusileido žemyn ir pradėjo gelbėti skėstančius.

Trumpu laiku buvo surinkta 18 ypatų ir sukelti ant priekinių orlaivio sparnų. Bet dar keturiems, kurie buvo mažoje valtelėje, jau nebuvo vietos ir ant sparnų. Tada valtelę prižiūrė prie orlaivio uodegos ir tokiu būdu laimingai pasiekta krašto.

ORAS.

Chicagoje ir apilinkėj: Šiandien oras nepastovus, į vakarą gal bus sniego; lengvas rytų vėjas.

Saulėtekis, 6:15; Saulėleidis, 5:47. Mėnulis nusileis 1:25 ryte.

G. Myers.

Vertė Ona.

Bolševikų "Industrialė Valdžia"

(Tąsa)

"Visur liepsnoja klesų neapikanti, pavydumas ir kerštas. Pasekmė neišvengiama. Nors tas viskas buvo išsyt taikoma buržuazijai, vnk anarchija viską sunaikina, kas tik buvo panašu į normalų gyvenimą. Dirbtuvės sustojo arba viena po kitai užsidaro. Kaimiečiai atsisako pardavinėti užslėptus javus, nes už javus negali gauti sau reikalingų drabužių, o iš kitos pusės gelžkeliai yra tokioje betvarkėje, kad jei kaimiečiai ir parduotų javus, tai nebūtų galima dastatyti bada kenčiantiems.

"Šiadien matai savo draugą gyvą, o ryt jisai gali būti nušautas, kaip šuo, be prasikaltimo, be teismo. Gali būti, kad kas nors jį nurodė slapta policijai, kaip prieš bolševikų, ir daugiau nieko nereikėjo — užteko. Tavo patyrimas šiame atvejuje yra patyrimas šimtai tukstančiai geriausių Rusijos šeimynų. Bolševikų oficiali spauda pranešė, kaip 500 politiškių prasikaltėlių buvo liosais išrinkti ir sušaudyti, kaip atkeršijimas už nužudymą komisaro Uritskio, Petrograde. Tas pats atsitiko, kuomet buvo bandyta užmušti Ulianovą (Leniną); spaudai siunčiamos žinios liudijo, kad kiekviena provincija stengėsi sostapiės pralenkti "raudoname terorizme". Raudonosios gvardijos nariai ineina į tavo namus, iškrato tavę ir viską, kas tau priguli, atima nuo tavęs paskutinę bandelę duonos ar miltus ir palieka tavę be jokio atlyginimo, t. y. jei esi ant tiek nelaimingas, kad priklausai prie buržujų."

Gelžkelių suirutė yra dar plačiau išaiškinta M. Roscifo, kuris yra nariu Centralio Žydų Komiteto pabėgėlių sušepimui Rusijoje. Pastaruoju laiku jisai pribuvo Londonan iš Rusijos, keliaudamas į Palestiną. Pribuvęs į centralį sionistų otisą, Londone, jisai pridavė aprašymą Rusijos padėjimo. Tarp kitko jisai štai ką sako:

"Tikimasi, kad Amerika per Vlodivastoką, gali suteikti daug pagalbos. Kol bolševikai viešpataus, tai jie sugriebs ir pasisavins tokius pinigus, kurie bus siunčiami iš Europos. Transportacijos apskunkinimas iš priežasties trukių sustojimo, delei stokos anglių, yra vienas svarbiausiųjų dalykų, kuris bėgyje 6 mėnesių pastatys Europinę Rusiją į kritišką padėją. Volgai užsaulus, nepasileka jokio komunikacijos šaltinio, kuriuo būtų galima pergabenti maistą."

"Rusijos padėjimas yra labai blogas," — pranešė A. R. Decker "New York Globe" kablegramu iš Berlio, gruodžio 16 d. 1918 m. — "Bolševikų rankose randasi gelžkeliai ir dirbtuvės, vienok jie neįstengia jų operuoti. Kasyklos neįduoda metalo, o kaimiečiai atsisako pristatyti javų ten, kur randasi mažai metalo. Bolševikai pripildo keletą karų ir atgabena juos į miestus."

Apie maisto dalinimą — p. Decker patvirtina tai, kas jau buvo viršuje pasakyta. P. s. Decker taipgi praneša, kad bolševikų viršininkai (valdžios nariai) gauna milžiniškas algas; vietiniai gubernatoriai gauna po 18,000 rublių į mėnesį.

Terroras ir naujoji buržuazija.

Bolševikų valdžia, kaip matyti iš žinių, paeinčių iš ištikimų šaltinių, laiko sau už pareigą kuoaštriaisiai persekioti mokytesnius žmones. Prof. Lomonosov'as, kuris yra tam priešingas, mėgina tokį bolševikų elgimąsi teisinti sekančiai:

"Kokis gi gali būti buržujus kaimo mokytojas? — Tatai yra apsiereikšimas keršto pašėlusių žmonių, kurie yra įpykę ant kiekvieno žmogaus, kuris prie senosios valdžios laikė bent kokią augstesnę vietą bei poziciją. O kadangi tikrai pasiturintieji galėjo ingyti mokslą, tat minia žiūrį į mokytuosius kaip į priklausancius prie išskirtosios (buržuazinės) klasės."

Kiti bolševikų apgynejai sako, kad tik tie mokytesni žmonės yra persekiojami ir žudomi, kurie yra kontr-revoliucionieriais, ir kad bolševikų judėjimas yra taikomas prieš buržujus ir Rusijos žmonių bažnyčios priešus.

Tokie tai skelbiami tvirtinimai. Bet, kur faktai? Konfidencialiame raporte, kuris buvo pridotas "American-Russian League," tulo mechanikos inžinieriaus, kuris paskutiniu laiku pribuvo iš Rusijos, yra pasakyta:

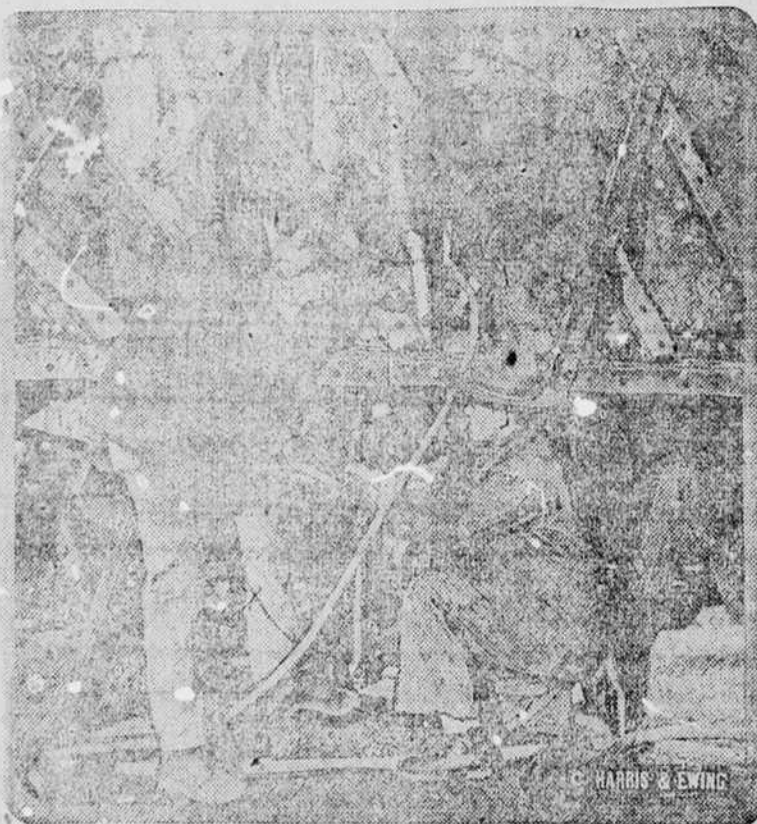
Apie 3,000,000 taip vadinaimų Rusijos darbininkų dabar skaitomi nariais sovietų arba darbininkų partijos; priskaitoma eiropinės Rusijos industrijos centrai, kurie padalinami sekančiai: vienas trečdalis arba apie 1,000,000 dabar yra tikri bolševikai, t. y. priskaičius ir raudonąją gvardiją. Jų gyvenimo tikslu yra gauti nuo 20 iki 80 rublių į dieną su privilegija vogti. Toji dalis susideda iš vokiečių šalininkų, pasekėjų buvusios caro valdžios, kriminalistų, idealistų, istvirkusių žydų ir pro-vokiškų juveivių. Likusieji du trečdaliai yra darbininkai, kuriuos galima priskaityti prie gerų vyrų, daugelis iš jų yra išsilavinę darbininkai. Jų tarpe randame socialistų, svajotojų ir gerų darbininkų, kurie trokšta kokios nors pastovios valdžios, kuri suteiktų jiems progą užsidirbti sau ir savo šeimynoms tinkamą pragyvenimą teisingu keliu. Bolševikai laiko savo rankose 2,000,000 darbininkų, kurie jų klauso iš baimės ir delto, kad bolševikai kontroliuoja maistą."

Toliaus tame raporte pranešama, kad aplink Petrogradą yra apie 100,000 inteligentiškų vyrų, — bankerių, fabrikančių, vokiečių, buvusio caro pasekėjų ir kitų, kurie tiesiog remia bolševikus ir jų dizorganizacijos darbą delto, kad davus Vokietijai progą naudoties iš Rusijos. Jie tai daro su tuo supratimu, kad jeigu Rusija papuls po vokiečių globa, tai jų nuosavybė bus jiems sugrąžinta ir kad ateityje jie vėl gaus tinkamas pozicijas su tam tikroms privilegijoms.

(Toliaus bus)

IRGI ARMIA.

Šiuo laiku visos Europos šalys didino savo armijas; tą patį padarė ir Monako. Ji dabar turinti 75 vyrus šalies gvardijoje ir tiek pat šaulių. Monako irgi dar nėra užvėrusi taiką su Vokietija, kuriai buvo paskelbusi karę.

Statymas laivų seniausiame yarde Alexandria, Va. čia buvo statomi laivai dar laikais Jurgio Wasington.

Įvairios žinios.

CHINAMS NELEISTA KARIAUTI.

Paryžius, kovo 5. Chinijos atstovas Wang laikraščių korespondentas užreikė, kad Chinijai buvo kliudoma stoti karėn prieš Vokietiją. Dar 1914 metais Chinija norėjęsi įstoti taltininkų pusėje, bet gavo atsakymą, kad tulos spēkos nepritaria tam Chinijos užnamumui.

Lapkričio 1915 m. Chinija, vėl bāndžiusi įstoti taltininkų pusēn, bet Japonija tam pasipriešinusi.

Toliau Wang užreikšia, kad jis skaitēs Rusijos ambasadoriaus Japonijoje M. Krupensko pranešimą, kur buvo sakoma jog Japonijos valdžia, į pasiūlijimą pritraukti talkon ir Chiniją, tam nepritarusi, nes tas, girdi, būtų atsilieps ant Japonų reikalų Shantung provincijoje ir Ramiojo vandenyno salose.

Be Wang priduria, kad nors Chinija oficialiai nesimušė, bet chinai daug prigėlbėjo išlošimui karės. Dugelis išnašių chinų darbininkų prigėlbėjo talkininkams pagerinti vedimą karės įvairiuose talkininkų frontuose. Be to Chinija teikė talkininkams visas progas naudotis Chinijos produktais ir tuo mi, beabejonės, prigėlbėjo išlošime karės.

Todel, sako Wang, Chinijai turi but suteikta, tam tikras atliginimas, sugrąžinant jai privilegijas nekuriose chiniškose provincijose, kurios iki šiol buvo kitų kontrolėje. Wang taipgi pritaria Tautų Lygai.

AMERIKONAI LIGONBUČIUOSE UŽRUBEŽYJE.

Washington, D. C., kovo 4. Karės Departmentas praneša, kad vasario 13 dieną užrubežio ligonbučiuose buvo 82,539 ligonių Amerikos kareivių; iš jų 19,966 sužeistų ir 62,573 sėngančių įvairiomis ligomis.

BOLŠEVIKAI ŠEIMININKAUJA UKRAJINOJ.

Bern, kovo 5. Ukrainos spaudos biuras praneša, kad bolševikai rekvizuoja maistą Ukrainijoje. Maskvon pasiūsta 60 vagonų miltų, 30 vagonų cukraus ir 2 vagonai šiaip įvairių išdirbinių. Tą viską surekvizavo bolševikų kariumenė, su žinia M. Rakovsky Ukrainos sovietų ministerijos premjero.

PRAŠO UŽTARTI RUSES.

Paryžius, kovo 5 d. Francuzijos Moterų Lygos prezidentė kreipėsi prie Clemenceau su prašymu, kad jis panaudotų savo įtekme Taikos Konferencijoje, idant apsaugojus Rusijos moteris nuo gėdos ir pažeminimų, kuriuos joms prisieina kėsti dėl bolševikiško socializavimo Rusijos.

BULGARAI NUŽUDĖ 183 DVASIŠKIŲ.

Pirof, Serbija, sausio 20d. (suvelinta). Vienas iš didžiausių apkaltinimų prieš bulgarus padaryta per Piroto distrikto metropolitą Michailo Natetca. Metropolitas pranešė Associated Press korespondentui, kad 306 Serbijos dvasiškių buvo deportuoti per Bulgarijos kariską valdžią. Iš tų deportuotų dvasiškių užmušta ne-

156 ir mirę nuo bado ar ligų 27.

Metropolito Netetch irgi buvo deportuotas, taigi gerai žinas tuos nuotikius ir daugelį iš nužudytų kunigų jis pažino ypatiskai. Sulyg jo nuomonės bulgarai tyčia stengėsi išžudyti Serbijos dvasiškių, kuri turėjusi didelę įtekme į plačias minias.

Metropolito užreikimai taipgi sutinka ir su Serbijos valdžios surinktomis žiniomis. Be to korespondentas lankėsi ir pas našles nužudytųjų dvasiškių. Jų pasakojimai, paremti įvairiomis žiniomis bei gandai, irgi parcmia metropolito užreikimą.

BERGERIS IR VĖL SKUNDŽIAMAS.

Madison, Wis., kovo 6 d. Žinomas socialistas Victor L. Bergeris ir L. A. Arnold, valstijos senatorius, kaltinami prasižengimuose sulyg šnipystės akto. Užsistačius abiem po \$5,000.00 bondsą jie tapo paleisti iki teismui. Teismas atsibus bėgyje kovo mėnesio prieš federalį teisėją A. L. Sanborn, miestą Eau Claire.

Jie kaltinami už platini-mą raštų, kurie silpnino kareivių dvasią laike karės. Tas buvo daryta laike kampanijos kandidatuojuant Bergeriui į Suv. Valstijų senatorius, ku, jis buvo ir išrinktas. Arnoldas kaltinamas tik už gelbėjimą platinime minėtos literatūros.

HINDENBURGAS IR VĖL NORI MUŠTI RUSUS.

Zurich, Sveicarija, kovo 6 d. Ateina žinių, kad field maršalas Hindenburgas pasiūlė valdžiai savo patarnavimą, bet su tikslu, kad ji siųstų ginti Rytinę Prusiją, t. y. pragai atsitikus, mušti rusus, kurie, Hindenburgo manymu, tuoj ten atsilankys.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Vladas Adomaitis Prisiųstą belaisvio kareivio laiską negalėsime sunaudoti, nes jame rašoma vien tik apie privačius reikalus.

Salionas. Jusų straipsnelį dikčiai perdirbę patalpina-me. Jame užsiveria daug gerų minčių. Prašome rašyti rašalu, o ne alavėliu, nes vietomis taip buvo išsitynę, kad negalėjome įskaityti.

Pajėskau Jono ir Kazimiero Žibučių, kurie apie 8 metai gyveno apie New Yorką. Jiedu yra po 27-30 metų amžiaus, pa eina iš Voniškio kaimo, Vlarislavo pav., Suvalkų gub. Jie patys ar kas apie juos žinotumėt, malonėkite atsisaukti, nes jau labai seniai kaip juodu mačiau. Tamošius Ši.vaitis, 949 W. 34 St., Chicago, Ill.

Reikalingas bučeris turi mokėti gerai tą darbą ir turi turėti gerą rekomendaciją. Atsisaukite telefonu Stewart 9358.

Parsiduoda kampinis grocery ir market namas, su visais tavorais ir įtaisymais. Klauskitės po No. 6601 S. Hermitage Ave., Chicago.

Reikalinga tuojaus 5 kriaučiai prie moteriškų Coaty ir Sijonų. Atsisaukite tuojaus. Svilaw, 1765 Ogden Ave., Chicago, Ill.

KENOSHOS LIETUVIAMS.

Gen. Agentas: P. Beišis, 182 N. Howland Ave. Šiose netose galima gauti kas varas "Lietuvą": s. Džiaugis 462 Jenne St., J. Gotautas, 253 Milwaukee J. Poteliunas, 353 N. Cihcau

(Šiosios markės išduodama už įmokėtus pinigus).

GELBĖKITE NUKENTĖJUSIA LIETUVA

Kiekvienos šalies gyventojai priverstinai moka mokestis savo šalies palaikymui ir jos reikalų aprūpinimui.

Kiekvienas lietuvis privalo mokėti mokestis Nukentėjusiai dėl karės Lietuvai, jai laisvės išgavimui ir jos žmonių aprūpinimui.

Reikalaukite paaiškinimų ir siųskite pinigus šiuo adresu:

Lithuanian Central War Relief Committee, Inc.
320 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.

Visiems "LIETUVOS" Skaitytojams

Dienraščio "LIETUVA" KAINOS:

CHICAGOJE Metams \$6.00
" Pusei Metų \$3.50

Kitus Suv. Valst. Miestus:
Metams \$5.00
Pusei Metų \$3.00

Kanada Metams \$7.00
Kitas Šalis Metams \$8.00

Užsiakdami "Lietuvą" ad resuokite taip:

"LIETUVA"

3253 S. MORGAN ST.
CHICAGO, ILL.

Jau išsiuntėme Sieninį Kalendorių. Tie, kurie jo negavo ikišiolei, teiks atsisaukti tuojaus, tai mės prisiųsime. Kurie nėra mūsų laikraščio skaitytojai, ir nori gauti mūsų Sieninį Kalendorių dykai, lai užsisako "Lietuvos" Dienraštį.

Šią kuponą išpildyk, nukirpk ir drauge su Money Orderiu, Čekiu arba pinigais prisiųsk mums.

"LIETUVA," 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI:

Siunčiu Tamistoms \$..... ir prašau siuntinėti dienraštį "Lietuvą" per .....met.
Vardas..... Pravardė.....
Stubos num..... Gatvė.....
Miestas..... Valstija.....

Iš Gyvenimo Lietuvių Amerikoje.

CLEVELAND, OHIO.

Koncertų diena.—Kovo 2 d. čionai atsibuvo net du koncertai—vieną koncertą buvo surengusi A. L. T. S. daros 18 k., o kitą—L. Vyčių kuopa. Išsyk galima būtų pamanyti, kad clevelandiečiai—tai karšti dailos mylėtojai, bet išties dalykai kitaip stovi. Surengimas tų dviejų koncertų—tai lenktynių ir savo rūšies kūrto pasekmė. Nesmagu ir skaudu, kad net dailoje panaudojama neapikanta ir srovinis skirtumas.

L. Vyčių koncerte dainavo jau plačiai pragarsėjęs p. A. Sodeika iš Scranton ir poni S. Greičienė (vietinė).

A. L. T. S. 18 kp. (Varpo choro) koncerte ("Vorwaerts Turn Salėje—E. 55 gt.) svarbiausiu dainininku turėjo būti taipgi pragarsėjęs J. Butėnas iš New Yorko. Tačiau, ant nelaimės, jis nepribuvo (būt delei nevykatos). Tačiau koncertą išpildė, taip sekant, saviškiai.

Keletą dainų atliko "Varpo" (vyrų) choras; porą dainų sudainavo dvigubas kvartetas (p-lės S. Kramp, J. Baltrukoniūtė, M. Miliauskaitė ir G. Serniūtė ir pp. K. Bagdonas, J. Ribokas, V. Jurgilas ir A. Zdanavičius).

P-lė Elena Grigutė paskambino—pilnai nuosekliai—ant piano porą dalykėlių. Taipgi gražiai pasmulkavo p. P. Pavlionis. "Savotiška" dainavo ir p. A. Zdanavičius.

Sumaniai sudainavo p-lė S. Kramp (lenkė) vieną dieną lietuviškai "sugrįžk" ir kitų lotiniškai—"Ave Maria."

Tečiaus šito koncerto padabiniu buvo p-lė Julė M. Baltrukoniūtė (soprano), kuri sudainavo (solo) "Viliją" ir "Dainių." Ypač jausmingai ir, taip sakant, paslaptingai tapo sudainuota "Vilija." Toks jautrumas ir suderinimas tonų su vidutine žodžių reikšme gali išsilioti tik iš tyros lietuviškos sielos, kuri persineša ten, ant Vilijos pakrančių, arba kuri persistato pati esanti Vilija.—Tiesa, G. M. B-tė negali nuteubinti balso smarkumu, ne, visa svarba jos dainavimo—tai jausmingumas, lietuviškumas, švelnumas. O juk tas ir yra svarbiausias dalykas dainavime. Vienu žodžiu, taip jausmingai ir gražiai dainuojant labai retai galima girdėti čionai Amerikoje.

Publika, matyt, suprato p-lės J. M. B-tės tą žavėjautį dainavimą, nes trūkmingu delnu plojimu išsaukė dar kartą priminti jai tuom švelniai-paslaptingu balsu apie Lietuvos upių matutę.

Koncertas pasibaigė apie 7:30 v. vakare; paskui prasidėjo šokiai. Publika buvo beveik pilna salė. Upas likosi sugadintas delei nepribuvimo p. J. Butėno. Visgi rengėjai turėtų atsargiau elgtis, darant sutartis su dainininkais-muzikais—praktiniais, nes panašūs atsitikimai blogai atsiliepi visais žvilgsniais.

Publika užsilaikė ramiai, apart vaikų; reikia stebėtis, kad jų tėvai nesupranta to, jog vaikų trukšmas labai trukdo klausytis ir girdina įspūdį,—taigi, atsivedus vaikus salėn, negalima jų paleisti liuosai.

V-s.

GRAND RAPIDS, MICH.

Vasario 26 d. vietos piliečiai lietuviai sutvėrė Lietuvių Piliečių Klubą. Pirmutinė valdyba išrinkta: pirmininku p. J. Štaras, Žastininku p. J. Bilskas, kasiečių p. A. J. Bernotas, organizatorius p. J. Brazaitis. Klubas sutvertas be jokios pirmesnės agitacijos ir apsigarsinimų. Dabar jau jame yra vienuolika narių.

Klubas ateinančioje nedėlioje 8 kovo rengia prakalbą švento Petro ir Povilo svetainėje 2 valandą po pietų. Bus ir amerikonas kalbėtojas.

Visi lietuviai malonėkite susirinkti į tas prakalbas.

Prakalbų rengimo Komitetas

DORRISVILLE, ILL.

Pas Juozą Stankuną atsibuvo kukliu krikštynos. Buvo ganėtinai svečių ir buvo daug pasikalbėta apie Lietuvos reikalus. Tuo ir kilo sumanymas kiek nors parinkti aukų Lietuvos laisvės reikalams. Vienok buvo ir tokių, kurie atsakė aukauti. Tokiems žmonėms samata. Čia paduodu aukavusių surinkti.

S. Litvinavičia, P. Alundis, P. Stankunas, Juliana Stankunienė, Ignas Varneckas ir Ona Stankunienė—po \$1.00. Smulkesnių aukų surinkta 2.30. Viso 8.30 prisunčiame. (Pinigus priėmė—Red.)

Jonas Butkus

TORRINGTON, CONN.

Vasario 23, d. Torringtono lietuviai labai pasižymėjo savo veikime. Buvo rengiamos prakalbos del p. Martaus, bet jam nepribuvus, kalbėjo tie patys vietos veikėjai: J. Radzevičius, A. Tilyskas ir V. Vitukynas. Nors jie nėra išsilavinę, kad būtų kalbėtojai, vienok publika užganėdino.

Taipgi tapo sutvertas L. N. Fondas. Pirm. išrinktas p. J. Radzevičius; raštininkas, A. Tilyskas; Išdininkas Ig. Baltuškonis.

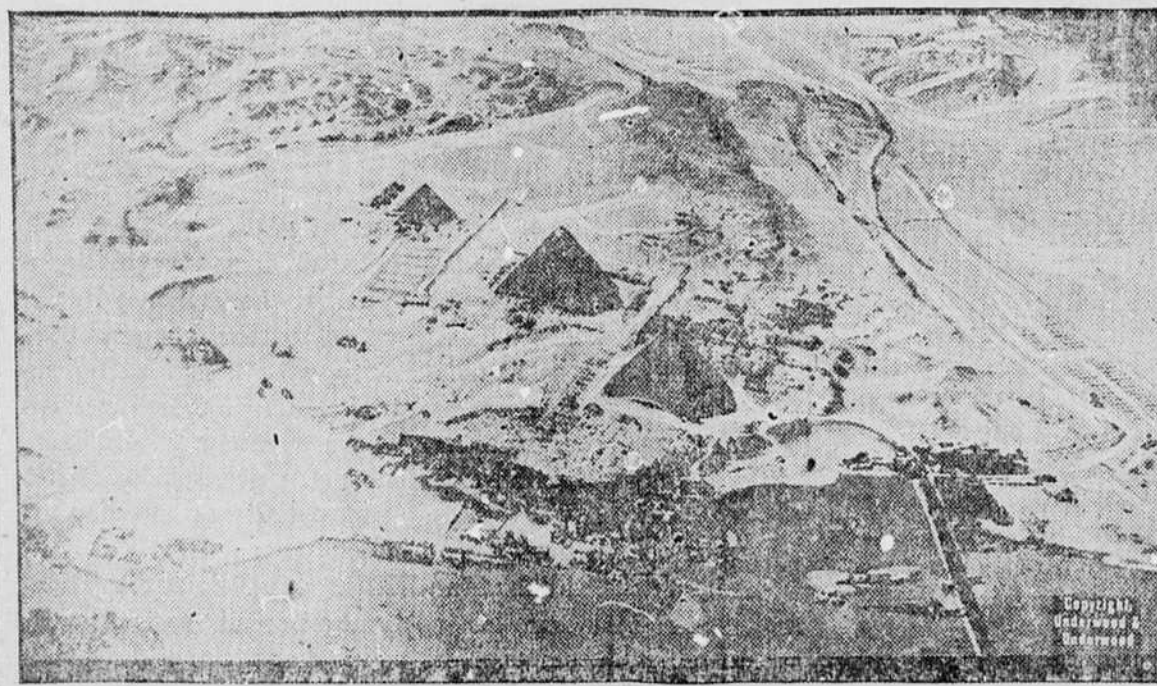
Baigiant prakalbas buvo renkamos aukos į L. N. F. Aukautojai sekanti, aukavo po \$1.00:—M. Abramavičiūtė, M. Andruskevičiūtė, B. Vitukyniūtė, Vl. Kraučialis. B. Kraučialis, V. Vitukynas, A. Tilyskas ir J. Radzevičius. Smulkių aukų surinkta \$6.49. Gi viso surinkta \$14.49. Iš to apmokėta \$3.00 del svetainės tarno. Gi pasiliko išde pas Ig. Baltuškonį \$11.49.

Taipgi buvo reikalaujama išnešti rezoliucijas prieš lenkus ir mūsų partijų nesutikimą. Bet nebuvo išrinktos pirmo rezoliucijų komisijos, tai nebuvo galima to atlikti. Visame kame čionai daugiausiai darbuojasi Teatralinis ratelis. Jis yra tikras kultūros nešėjas.

Vietinis.

Žinios Žinėlės.

Montreal, Canada. Lietuviai kaipi. Suv. Valstijose ru pinasi Lietuvos likimu. Renka aukas Lietuvos nepriugulmybės reikalams.

Amerikos narlavės, po 15 mėnesių medžiojim. paskui vokiečių, sugrįžo į Philadelphią.

Linden, N. J. Patiko nelaimė Joną Juodį. Jisai norėjo pereiti skersai gatvės ir ant jo užbėgo gatvekaris visus smarkumu. Tuojaus mirė. Paliko moterį ir dukterį.

Norwood, Mass. Mirė Emilija Sankuvienė (Burbuliutė). Paėjo iš Žekiškių sodžiaus, Panevėžio pavieto.

New Philadelphia, Pa. Kalbų spaudos savaitė praėjo nelabai kaip. Nors žmonių daug lankėsi į prakalbas, bet literatūros nedaug išpažinta.

Girardville, Pa. Lietuviai katalikai Lietuvos laisvės reikalams surinko 1473.75. Tautininkai surinko daug mažiau.

Haverhill, Mass. Choras "Nemunas" surengė koncertą. Gedemino salėje. Pavyko vidutiniškai. Tik publika laike koncerto daugumoj valgė saldinius ir sau puotavo.

Akron, Ohio. Lietuvių Rutos bankas pirkto namą, kuris su įrengimu lešiuoja 20,000.00.

Hartford, Conn. Liet. Darb. Sąjungos kuopa surengė vakarą. Buvo trumpos lošimėlis "Kontribucija," taipgi buvo monologas ir deklamacija.

Cambridge, Mass. Nekalto Prasidėjimo Panelės šv. draugija turėjo vakarą. Su lošta veikalas "Piršlybos," dainuota Lietuvos himnas, buvo monologas ir deklamacija.

Philadelphia, Pa. Mirė sesuo vienuolė Elena, gyvenime Marė Borisūtė.

PRANEŠIMAS.

Visiems pažįstamiems ir kitiems žmonėms, turėjusiems bendrus reikalus su I. K. Matchuliu meldžiama ne siųsti laiškų į Cleveland, ar Akron, Ohio. Bet siųskite laiškus tiesiog šiuo adresu: I. K. Matchulis,

LINKEJIMAI.

Gerbiama "Lietuva"—Pranešu, kad kalendorių priėmiau už kurį labai dėkavoju. Tai labai puikus. O ir Jūsų laikraštis yra gana geras. Skaitau su pamėgimu.

Su pagarba,
M. Jonauskas.

Nuo Amerikos Lietuvių Centralinio Komiteto.

C. K-to Pirmininkas
Išvažiuo Europon.

A. L. Centralio Komiteto Pirmininkas g. J. S. Lopatto 5 d. kovo iškeliavo Europon ant laivo Roshambeau Vieans iš vyriausiųjų jo keilonės tikslų yra perduoti A. L. Centralio Komiteto žinioje buvusius pinigus vargstantiems Lietuvoje mūsų broliams.

Ponas J. S. Lopatto paėmė su savim visus pinigus, kokie tik buvo C. K-to išde. Šale to iš Raudonojo Kryžiaus Draugijos gavo įgaliojimą ištirti mūsų žmonių gyvenimo sąlygas Europoje—ypatingai, žinoma, Lietuvoje,—kas bus atlikta drauge su Raudonojo Kryžiaus Skyrių Europoje pagalba. Beveik nėra abejonės, kad p. J. S. Lopatto galės pasiųsti ir į Lietuvą, kartu su Raudonojo Kryžiaus Komiteta, kurią prižadėjo siųsti R. K. Draugija Washingtono. Tenai esant mūsų C. K-to pirmininkui ir patyros, kokios Lietuvių šelpimo organizacijos yra mūsų valdžios užgirtos ir pripažintos, bus pranešta apie tai Amerikos Raud. Kryžiui, ir tuokart visi Lietuvių Dienos pinigai, kurių yra 130 tūkstančių doliarų, bus persiųsti Lietuvon.

Tai yra labai svarbus dalykas. Dabar, C. K-to Pirmininkui užmezgus ryšius su Europa, atsidaro kelias šelpimui mūsų brolių, ko negalėjome daryti per išstius dviejus metus.

C. K-to Skyriai Turi Subrusti.

Centralio Komiteto Skyriai turi dabar subrusti prie veikimo, kiek galėdami.

Paskutiniojo laiku, kada buvo iškilusi intempta rinkliavo aukų politikei Lietuvių akcijai,—Centralio Komiteto Skyriai pasiūlyvė veikę, kiek reikėjo,—todėl ir aukos neplaukė. Ir mezliavos darbas, arba antsidėjimas mokestimi nukentėjusiam Lietuvai, labai mažai tepaėjo pirmyn. Reikalingi buvo ir yra pinigai Lietuvių politikos darbui, bet taip pat jų reikia ir gelbėjimui mūsų žmonių nuo bado mirties. Taigi, jei Centralio Komiteto Skyriai ir buvo suspendavę, taip sakant, savo veikimą, užtat dabar jų pareiga yra stoti darban su dešimteriopa energija, su neissemiamu pasišventimu.

C. K-to Skyriai—kur jie dar gyvuoja—yra prašomi tuojaus griebties labai įtempto ir gyvo darbo šiuo budu:

1.—Reikia sutvarkyti Skyriaus Komitetas, kurs prižiūrėtų visą aukų rinkimo darbą;

2.—Skyriai turi padalinti savo koloniją ant distriktų ir tiems distriktams paskirti rinkėjus aukų, kurių pareiga būtų bent kas mėnuo aplankyti visus savo distrikto Lietuvius, priimti nuo jų pasižadėjimus antsidėti mokestį, priimti jų mokestis ir išduoti už jas maršutes su paliudijimais;

3.—Tuojaus gauti iš Centralio Komiteto reikalingos agitacinės literatūros, paliudijimų ir markučių;

4.—Kur nėra Skyrių—reikia jie tuojaus sudaryti, sušaukus, kuogreičiausiai su širpinkim, ar tai vietinių draugijų atstovų, ar šiaip vietos veikėjų ir žmonių.

Reikia atsiminti, kad prie šio veikimo Centr. Komitetas kviečia Amerikos Lietuvius ne savo naudai, ne savo labui, bet pagalbai Lietuvos žmonėms!

Reikia Rinkti Drabužiai.

Susitvarkius tinkamam darbui vietų skyriuose, nereiks pasitenkinti veini rinkimu pinigų,—reiks rinkti ir drabužiai, nes Lietuvos žmonės jau nuo senai nebeturi nei ką dėvėti, nei ką avėti.

Anais metais rinkimu drabužių buvo užsiėmęs buvęs amerikietis, bet jos pasidarbavusios kurį laiką, liovėsi, nes rubežiai i Lietuvą buvo uždaryti ir reikėjo susidurti su daugybe sunkumų, persiunčiant darbužius. Dabar bus kas kita,—todėl dabar bus lengviau ir daro dirbti.

Tuo darbu turės užsiimti taip pat vietų Skyriai,—ir būtų gera, kad prie jų sudarytų Drabužių Rinkimo Sekcijos, vedamos mūsų moterų. Abelsai imant, prie tokio prakilnaus darbo, kaip rinkamas pinigų ir drabužių nukentėjusiam Lietuvai, turėtų kuodaugiausiai prisidėti mūsų moteris,—joms lengviau būtų ir aukų gauti, ir jų širdis greičiau gali atjausti vargą ir skurdą, kokį kenčia anoje pusėje mūsų sesers ir jų vaikeliai.

Drabužių eilę galės paaukauti kiekvienas Lietuvis,—kad ir kiek apnešiotą, by tik jie būtų svarūs ir nesuptyšę. Taip pat ir krautu-

ninkas neatsakys paaukauti arba eilę drabužių, arba eilę apatinių drapanų, arba porą čebatų ir t. p. Tik eikime pas juos, tik reikalaukime ir prašykime! Dirbsime Lietuvių, jos pavargusiems žmonėms. Koks bus jiems džiaugsmas, jei už mūsų nesio-kito galėsime išsiųsti jiems visą laivą drabužių ir maisto!

Iš Centralio Komiteto Metinio Susirinkimo.

22 d. vasario New York'e, Centralio Komiteto Raštinėje buvo Metinis C. K-to Narių Susirinkimas, kur aptarta svarbus klausimai sąryšyje su tolimesniais K-to darbais ir rinkta Direktorai oegantiems metams. Direktorių sąstaton įnejo penki nauji žmonės, butent gg. J. O. Širvydas, J. W. Geležūnas, J. Strimaitis, A. B. Strimaitis ir P. Buksnaitis.

Smulnesnos bus paskelbtos protokole. Čia-gi laikome pareiga pranešti, jog ne-tarta yra kuoveikiausiai atspausdinti "Lietuvių Dienos Knygą," kurioje bus aprašyta Lietuvių Diena ir tolimesnė Centralio Komiteto istorija ir jo darbai. Prieš tos knygos reikalinga bus turėti aprašymą tų Skyrių, kurie pasiliko po Lietuvių Dienos ir kurie paskui susitvėrė. Tadėl prašoma visų Skyrių koveikiausiai prisijusti reikalingų tokių knygai informacijų.

Amerikos Lietuviai turi suskubti darban,—kiek mūsų yra padaryta skriaudos Lietuviai per apsilėidimą, per neatsižvelgimą i Lietuvos skurdą, per mūsų srovines imtynes,—atitaisykime nors dabar. Geriaus vėliau, negu niekad,—todėl imkime tikrai vaisingo darbo ir nepalikime nei vienos Lietuvos grėčios, kur nebūtų Centralio Komiteto narių.

Am. Liet. Centr. K-tas,
V. K. Račkauskas, Sekr.

Amerikos Lietuvių Centralio Komiteto Konstitucija.

I.—Vardas.—Organizacijos Vardas yra: The Lithuanian Central War Relief Committee, Inc.—Lietuvių Centralis Komitetas Del Karės Nukentėjusiems Šelpiti.

II.—Tikslas.—Organizacijos tikslu yra rinkti ir dalinti pinigus ir daigtus nukentėjusiems delei karės Lietuviams.

III.—Turtas.—Visas Organizacijos turtas turi eiti jos tikslams pasiekti, t. y. nukentėjusiųjų delei karės šelpimui.

IV.—Nariai.—Organizacijos nariais skaitomi yra visi tie, kas sumoka arba aukauja nemažiau kaip \$6.00 per metus.

Nariai, gyvenantie kituose miestuose, gali organizuotis i Vietinius Skyrius arba Komitetus, kurie gali atlikti savo reikalus su Centraliu Komitetu per savo įgaliotus atstovus-viršininkus. Metiniuose susirinkimuose gali dalyvauti visi nariai.

V.—Susirinkimai.—Metinis C. K-to narių susirinkimas, rinkimui Direktorių ir atlikimui kitokių darbų, koike gali būti paduoti susirinkimui, turi būti trečiame panedėlyje Sausio mėnesio kiekvienų metų. Dvidešimts narių sudaro quorumą.

(Tąsa ant 5-to pusl).

BUK ŠOFERIU

Laikas yra gauti sau tinkamą vietą. Niekomet nebuvo toks didelis oferių reikalavimas kaip dabar. Mes duosime užsiėmę kiekvienam pabaigusiam kursams mūsų mokykloje. Mokinime panaudojame individualinę sistemą—nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliu visokių rūšių. Prityrę mašinistai pamokins tamstą ir suteiks tinkamus patarimus ir nurodymus. Mūsų mokyklai netruksta geriausių automobilių ir kitų prietaisų. Užtikriname tamistai, kad tuojaus gausi leidimą. Dieniniai ir vakariniai kursai. Visas kursas \$25.00, Federal Ass'n of Auto Engineers, 1214-16 Jackson Blvd. (Inc.)

MASTER SYSTEM

Mes mokiname šį puikų, gerai apsimokantį amatą i trumpą laiką. Kirpikai yra labai reikalaujami. Vietos nepildytos laukia. Ateik dieną ar vakare.

Master Cutting School
J. F. KASNIČKA,
118 N. LaSalle St., 4 augštas
(Prieš City Hall)

K. MICHALOWSKI
DAKTARAS OPTIKAS

Egzaminuoja akis ir priskiria akinius. Didelis sandėlis visokių aukso daiktų. Mes taipgi taisome visokius aukso ir sidabro daigtus. Kainos žemiausios.

3303 SO. MORGAN STREET

Dr. G. M. Glaser

Praktikuoja jau 27 metus
3149 S. Morgan St., Kertė 32 st.
Specialistas Moteriškų, Vyriskų, ir Chroniškų Ligų.

Valandos: 9-10 ryto, 12-2 po pietų, 6-8 vak. Nedėl. 9-2.
TELEFONAS YARDS 687.

Office Telefonas Boulevard 160

DR. M. T. Strikolis
LIETUVIS

Gydytojas ir Chirurgas
1757 W. 47th St.

Office Valas: 11 ryto iki 3 po pietų 7 iki 9 vakare
Nedėlimis nuo 8 ryto iki 2 po pietų.
Namai 1007 Oakley Blvd.
Telefonas Caley 420

EXTRA STORAGE PAR-DAVIMAS

rakandų ir Victorolų. Už \$50 nu-pirksi didelę Cabinet Victrola su puikia pastata, taipgi \$12 vertės rekordų mokėjusių \$200. Mes turime keletą \$150 tikros skuros seklyčios setų, kaip nauji, bus parduota už geriausią pasiūlymą. Atsiunčiama uždyka. Liberty Bonds bus priimti už mokestį. Atsi-saukite tuojaus. Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 9 vakare. Nedėlomis iki 4 valandai.

WESTERN STORAGE
28ro Harrison St. Chicago

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE

Mokina siuvimo, kirpimo, designing diėnomis ir vakarais dėl bizno ir namų. Paliudijimai išduodami i vietos parupinamos dykai. Atsilankykite arba rašykite, o mes pasistengsime suteikti jums patarimą.

SARA PATEK, Principal
6205 S. Halsted St., 1850 Wells St.

REIKALINGAS

JAUNAS VYRAS, KALBANTIS ANGLISKAI, LIETUVISKAI, LENKISKAI IR SLAVISKAI, I MUSŲ AUTOMOBILINĮ SKYRIŲ UŽ KELIAUJANTĮ PAADAVĘ JĄ CHICAGOJE. GEISTINA, KAD TURĖTŲ GERĄ PAŽINTĮ TARPE ŽMONIŲ, IR BUTŲ APSIPAŽINĖS SU MIESTU. GERA UŽMOKESTIS.

Telefonuokite
MAJESTIC 8095,
klauskite MR. AVERY.

REIKALAUJAME Agentų po visas Amerikos dalis pardavinėti naujai iš-rastą patentą, kuris tikina kožnam namui. Reikalaudam siamplo prisijuski-te \$150. Atsišaukite. J. MASKOLIUS, NAS, 3236 Lime St., Chicago, Ill.

The Lithuanian Daily

LIETUVA

Published daily, except Sundays, by the
Lithuanian Publishing Co., Inc.,
2253 So. Morgan St., CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone: Boulevard 4226
Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the
Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3rd, 1879.

B. A. SALUTIS.

SUBSCRIPTION PRICE.

CHICAGO, 12 mos.	\$4.00
CHICAGO, 6 mos.	\$2.00
CHICAGO, 3 mos.	\$1.00
CHICAGO, 12 mos. by mail	\$4.50
CHICAGO, 6 mos. by mail	\$2.25
CHICAGO, 3 mos. by mail	\$1.12
Other countries, 12 mos.	\$5.00
Other countries, 6 mos.	\$2.50
Other countries, 3 mos.	\$1.25
Canada, 12 mos.	\$4.75
Canada, 6 mos.	\$2.37
Canada, 3 mos.	\$1.18
Other countries, 12 mos.	\$5.25
Other countries, 6 mos.	\$2.62
Other countries, 3 mos.	\$1.31

"Lietuva" eina kasdien, išskyrus nedėlidienas.
Laidėjai: Lietuvos Dienraščio Biuro, Redakcijos.
adv. Bronius K. Salutis. Adresas visoms koresponden-
cijoms.

Lithuanian Publishing Co.

2253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Telephone: Boulevard 4226

Prenumeratos kainos apgarsinimų skyriuje. Apgar-

sinimų kaina suteikiama pareikalavus.

Prisijūti Redakcijon ir nesunaudoti rankraščių gr-

ažinti atgal tik tada, kada jų grąžinimo reikalaujama.

Rankraščių Redakcijon siunčiant, ir kuomet grąžinimo ie-

škos prie rankraščių yra pridėtos.

Prenumeratos, apgarsinimų ir kitokio biznio reikv-

izacijai reik kreiptis laišku į Dienraščio Administraciją.

Korespondencijas, žinias ir straipsnius reik adresuot

Dienraščio Redakcijos vardu.

Joki raštai, be padavimo rašėjo tikro vardo-pravar-

dos (apart slapyvardis) ir adreso, negali būti sunaudoti

Armeniška Redakcijai, galima matyti nuo 11:30 iki

12:00 val. ir nuo 5:30 iki 6 vakare.

Pirmutinė Liet. Paskola.

Lietuvos Finansų Ministeris Yčas savo laiške, kuris tilpo vakarykščiame "Lietuvos" Dienraščio numeryje, praneša, kad pirmoji Lietuvos valdžios vidurinė paskola, užtraukta tarp Lietuvos žmonių, davė šimtą tryliką milijonų markių, t. y. apie dvidešimt aštuonis milijonus doliarų.

Priėmus atydon, kad šita paskola buvo greituoju surengta; priėmus atydon ypač tai, kad Lietuva yra sunaikinta, o jos žmonės yra nuvarginoti per keturis metus baisiausios karės, turime pripažinti, kad sudėjimas tokios paskolos savo valdžiai liudija daugiaus negu kas kitas apie tai, kaip Lietuvos žmonės yra pasiryžę stovėti ir kovoti už savo šalies nepriklaimybę.

Šitie sudėti milijonai reiškia, kad Lietuvos žmonės, reikalaujanti sau laisvės, ne baikas krečia, bet, Amerikoniškai kalbant, "mynina biznį". Šitie milijonai, ir tukstančiai lietuvių, stojusių Lietuvos armijon ir su ginklu kovojančių su įsiveržusiais tėvynės priešais, parodo, kad Lietuvos žmonės nuo žodžių perėjo prie tikro darbo, ir, kad, Laikinosios Valdžios žodžiais tariant, "Lietuva pigiai savo laisvės neparduos."

Šitos pirmos paskolos, žinoma, neužteks. Lietuvos išdais pinigų dar neturi, nes nuo žmonių dar mokesčių nerenka. Tuo tarpu gi pinigai viskam yra reikalingi greitai laiku. Todėl Lietuvos valdžia, apart užrubežinių paskolų, turės greitai daryti ir kitą vidurinę, t. y. tarp savo žmonių paskolą. Tuomet ji atsisauks ir prie Amerikos lietuvių, kaip apie tai savo vakarykščiame laiške pažymi ir jos finansų ministeris.

Tokiu būdu ir Amerikos lietuviai, pirmu kartu visoj istorijoje, turės progą tikrai prisijungti savo kraštui. Tas nebus jau aukos, bet paskola savo tėvynei,—paskola, kuri bus sugrąžinta atgal ir kurios sugrąžinimas bus užtikrintas visos Lietuvos turto.

Žingeidu, kiek Amerikos lietuviai paskolins savo tėvynei. Prie to jie turėtų iškalno rengtis. Prie to turėtų prisirengti ir lietuvių bankininkai. Jiems vertėtų iškalno išdirbti tinkamą paskolos pervedimo organizaciją. Nuo jų daugiausiai to bus tikimasi.

Chicagos Balsas.

Aną dien du šimtai dvidešimts du delegatai, atstovaujanti septyniadesimts keturias draugystes iš Chicagos ir apeliškių, vienbalsiai išnešė rezoliuciją su reikalavimu, idant Amerikos Lietuvių Tarybos kuogreičiausiai šauktų Visuotiną Seimą.

Ir prie to reik dar paminėti, kad dauguma viršminėtų draugijų yra katalikiškos draugijos.

Kas darosi Chicagoje, tas pats panašioj proporcijoj darosi ir kitose kolonijose. Diena iš dienos girdime apie rezoliucijas, prašymus šaukti Visuotiną Seimą ir apie grąšinimus nuversti Tarybų autoritetą, jeigu toks seimas nebūtų šaukiamas.

Jeigu šitas balsas nėra žmonių ir visuomenės balsas, tai mes nežinome, kas

tuomet yra visuomenės balsas. Jeigu šitokio balso nekuri vadai negirdi, tai jie nieko, apart savo išrokovimų, negirdi.

Dabartinis prajovas su sumanytu Visuotinu Seimu, yra daugeliu žvilgsnių panašus į savo rūšies priešrevoliucijinius laikus, sakysim, Rusijoje.

Augstieji tuzai, sėdintieji ant valdžios puodo dangčio, niekados negirdėjo, kad puodas po jais verda, garai renkasi ir ne-trukus juos išneš į padanges; jie manė, kad, sėdėdami ant dangčio, jie galės puodo virimą užslopinti—visuomenės vis bedidėjantį balsą užgniaužti. Visi žinome, kaip jie baisiai apsigavo.

Mūsų vadai, kurie, nepaisant galingo ir vis smarkesnio visuomenės balso, vis dar priešinasi Seimo šaukimui, sėdi ant to dangčio, apie kurį augščiau minėjome. Jie gali visuomenės upą sulaukyti iki tulam laipsniui, bet jie negali jo užgniaužti. Ir jiems vertėtų pagalvoti, kokios pasekmės būtų iš to, jeigu jų dalgis susitiktų su visuomenės akmeniu.

Jiems gal nei neateina galvon, kad Amerikos draugystės gali sušaukti Visuotiną Seimą ir be Tarybų. Ištikro taip ne-kuriose vietose jau ir kalbama. Taip, pavyzdžiui, kalbėta ir Chicagos draugijų viršminėtoj konferencijoje.

Ar mūsų Tarybos pagalvoja, kokin padėjimas jos pakliutų, jeigu Amerikos lietuvių draugijos tokį žingsnį padarytų? Ar tie, kurie mėgina Seimui sprandą nusukti, supranta, koks būtų mūsų Tarybų padėjimas Washingtono šios šalies valdžios akys, jeigu toks dalykas atsitiktų?

Mums rodosi, kad jie to nesupranta, arba jiems visai galvon neatejo. Yra pu-sėtinai pavojingas "geimis", kurį sumanė lošti nekuri vadai, Seimo klausimą slopinantieji. Jeigu jie yra tikrai gerai po-litikais, jie atsikims ausis, idant užgirsti, kas tarp žmonių ir draugijų darosi.

Svetimoje Spaudoje apie Lietuvius

Žurnalas World's Work, talpindamas straipsnį antgalviu "Lenkijos ir jos mažų kaimynų klausimas," atkreipia domą į tai, kad prijungimas prie Lenkijos įvairių kaimynių tautų, kaip to nori lenkiški nacionalistai, turėtų blogas pasekmes.

"Senos Lenkijos puolimas—rašo jis—buvo didelė dalyj pagimdytas ne-užsiganėdimu nelenkiškų tautų, esančių po Lenkijos valdymu, ir kadangi tos pačios tautos šiadien yra daug daugiau tautiškai susipratę, negu jos buvo aštuonioliktame šimtetyje, tai yra gera priežastis manyti, kad jų prijungimas prie Naujos Lenkijos pasodintų sėklą naujam [Lenkijos] padalinimui."

Gvildendamas apie kitas Lenkijos kaimynes tautas, šis žurnalas rašo apie Lietuvius sekančiai:

"Paėmus rytinį Lenkiškų "settlementų" kraštą, pirmas apskriys (region) apsvartymui privalo būti Lietuva. Lietuva guli į šiaur-ryčius nuo tikrosios Lenkijos. Lietuviai nėra slavai, bet priklauso prie atskiros Aryanų rasės šakos, kuri nuo neatmenamų laikų gyveno apie rytinius Baltiko jūrų pakraščius. Viduriniuose amžiuose Lietuva tapo politiškai suvienyta su Lenkija ir taip pasiliko net iki Lenkų viešpatija tapo padalinta Aštuonioliktam šimtetyje; Lietuva tuomet pateko Rusijai. Laikė Lenkijos viešpatavimo Lietuvių bajorija ir miestelėnai sulenkėjo ir šitie žmonės pageidauja suvienijimo Lenkijos ir Lietuvos į vieną viešpatiją. Iš kitos pusės kaimietija, kuri niekados nestojų savo atskiros kalbos ir kultūros, įgijo [experienced] stipraus tautinio atgimimo laikė Devyniolikto šimtmečio ir dabar nori nepriklaimingos Lietuvos. Didesnė lietuvių rasės dalis randama Rusiškose Kauno, Gardino ir Vilniaus gubernijose, kur jų skaitlius siekia apie 3,000,000. Grėtimose rusiškose Vitebsko ir Minsko gubernijose ir Lenkiškoj (?) Suvalkų gubernijoje yra dar apie 500,000.

"Į pietus nuo Lietuvos guli Baltgudija. Baltgudija taip pat pateko po Lenkijos valdymu laike viduramžių ir čia vėl dvarponija ir miestelėnai didžiai sulenkėjo. Baltgudžiai yra rusų rasės šaka, bet jų šalies biednumas laikė juos kulturiškai labai atžagareiviai (backward) ir jie turi mažą tautinį susipratimą. Juos savinasi lygiai rusai, lygiai lenkai, lygiai lietuviai ir faktas yra, kad baltgudžiai prisiskundė kulturiškų elementų iš visų trijų rasų."

—Is World's Work.

Kovo mėn. 1919 m.

Kaip Bolševikai insiverže Lietuvon.

Lietuvos dalis pateko bolševikų rankosna. Bet kaip tas atsitiko, kaip ir kokiū būdu vokiečiai pasitraukė, ką lietuviai veikė, mes nežinojome. Iš kablegramų mes dagirdavome tik tai pačius svarbiausius faktus.

Kas dėjosio Lietuvoje vokiečiams besitaukiant, dalinai nušviečia kun. J. Dobužio laiškas "Drauge" išspausdintas. Nors tai žinios paimtos iš antrų rankų, nors nepilnai nušviečiama, bet nesant tikresnių, turime užsiganėdinti. Žemiau paduodame tą laišką beveik ištisai, išleisdami primą jo dalį, kur kalbama apie atstovybę Paryžiuje, kas amerikiečiams jau žinoma.

Istorija ateityje mums viską apskays. Aš čia noriu pasakoti šitą iš paskutiniojo tarpulaikio, ką girdėjau iš p. M. Yčo ir p. M. Klimo, šiomis dienomis atkeliavusių į Šveicarus, kad iš čia vykti Paryžium.

Lietuvos šalies gyventojai iki kaulų smegenų persiėmę savo žemės nepriklausomybės karšta mintimi. Lietuvos vyriausybė visa savo pajėga remia patys lietuviai, žydai, gudai. Vis palankesni tampa pirma apkvišę Lietuvos lenkai (sulenkiniai Lietuvos bajorai).

Lietuvoje jau pradėjo veikti Lietuvos pačtas. Kol kas priimami paprastieji laišku. Krasos lietuviški ženkliukai, kurių pavyzdžius siunčiame Amerikon, atrodo labai dailiai. Apie juos rašo vienas francūzų laikraštis, kurio korespondentui tų ženklelių teko matyti.

Trumpu laiku pasirodys Lietuvos valstybės pinigai. Valstybės Bankas jau funkcijonuoja. Turi savo skyrius Kaune, Šiauliuose, Panevėžyje, Marijampolyje ir kitur. Dar visokias pinigines operacijas, priima iš žmonių indeksus ir tt. Jau dabar Valstybės Bankas turįs pinigų, suplauskų iš Lietuvos gyventojų suviršum 100 milijonų markių.

Vienas tik vargas; kad tos markės šiaip jau svetimų šalių bankuose eina mažą kainą, kaip ir Rusijos rubliai. Gera dalis tų pinigų jau paleista dirbti amunicijai, kad ją ap-rupinti Lietuvos kariuomene. Tą visą reikalą atlikti paėmė lietuvių prekybos bendrovė "Banga," kuri labai sumanin-gai vėda žymus lietuvių tarpe komersantas p. Malinauskas andai buvęs vedėjas madynių Druskininkuose.

Atsiminus apie Druskininkus, bus neprošal pažymėti, kad sulg vokiečių specialis-tų ištirimų, esą viena gražiaus-ių gydymos vieta Europoje, ir sykiu didelis Lietuvos tur-tas. Lietuviams rupi, kad šikurortą turėtų savo rankose. Galutinai tų madynių įren-gimui reikia 2 milijonų fran-ky. Lietuvoje manoma, kad Amerikos lietuviai sugebės sudaryti tam tikrą kompaniją, kuri nupirks visus Druskinin-kus ir juos taip ištaisys, kad šioji gydymos vieta ims trauk-ti žmones ir visų šalių. Tokių ir kitokių gydymos vietų Lietuvoje žmonės labai reika-lauja, nes karės ir skurdas baigia varyti iš sveikatos sveikiausius vyrus ir sveikau-sias moteris. Nėra reikalo kal-bėti apie vaikus.

Labai daug vargo Lietu-voje su komunikacija. Vo-kiečiai, pasitraukdami iš Lie-tuvos, visą komunikaciją su-ardė. Lietuvoje šiuo momen-tu yra suviršum 2 tukstančių kilometrų geležinkelį. Jiems gi aprupinti visai nebeliko nei vagonų; nei lokomotyvų. Ant linijos tarp Vilniaus ir Molo-dečno vokiečiai, tarsi juokams, paliko du sugriuvusiu lokomo-tyvų ir 4 vagonus.

Vokiečiai, susitarę išanksto su bolševikais, atsitraukdami patys iš Lietuvos, ją užleidžia bolševikams, pavedami jiems ginklus, amuniciją, telefonus ir t. t. Patys vokiečių vyriausybės atstovai Vilniuje nesyki ir nevienam yra aiškiai pasa-kę, kad karę prakišus vokie-čių tautai nėsą jokio išroka-vimo remti Lietuvos nepri-klausomybę, ginti ją nuo bolševikų. Nepriklausomoji Lie-tuvos valstybė busianti tuo-met bereikalinga vokiečiams siena tarp jų ir sugriuvusios Rusijos, kurią šiaip ar taip vokiečiai tur viltį paimti savo įtakai. Sugriuvus nuo bolševikizmo visoms Europoje ir kitur tautos, vokiečiai tikisi greičiau už kitas tautas išlikti gyvi, susitvarkyti ir vėl ki-tiems vadovauti.

Iš Lietuvos vokiečiai traukiasi ištisu frontu. Paskui juos už 15 verstų eina bolševikai gaujomis iš Rusijos, už-iminėja vokiečių apieistas vie-tas, iš gyventojų viską atim-dami ir plėsdami.

Vokiečiai užleido Lietuvą bolševikams ir davė jiems va-lią šį kraštą naikinti tuo tiks-lu, kad Taikos konferencijoje lengviau išsisukti nuo mo-kėjimo padaryti šalims nuo-stolių, teisinanties, kad girdi, šalį sunaikinę bolševikų gau-jos, kurių lietuviai nesugebėjo išvaikyti.

Vienybę vokiečių su bolševikais gražiai nušviečia kadir tokie atsitikimai. Lietuvos gyventojai ir vyriausybė pra-šė iš vokiečių ginklų prieš vi-sokius plėšimus ir banditus. Vokiečiai, jei kur duodavę tų ginklų, tai pirma indavo ant-lių bankuose eina mažą kainą, kaip ir Rusijos rubliai. Gera dalis tų pinigų jau paleista dirbti amunicijai, kad ją ap-rupinti Lietuvos kariuomene. Tą visą reikalą atlikti paėmė lietuvių prekybos bendrovė "Banga," kuri labai sumanin-gai vėda žymus lietuvių tarpe komersantas p. Malinauskas andai buvęs vedėjas madynių Druskininkuose.

Vokiečiai užleido bolševi-kams Lietuvos sostinę Vilnių sausio 5 d., o 9 ar 10 sausio vokiečiai liuosai, jau viešpa-taujant mieste bolševikams, kalbėjosi telefonu su Berlynu. Tuo pat laiku vokiečiai siun-tas iš Berlyno 2 milijonu mar-kių Vilniun "kokioms tai sko-loms" apmokėti. Rusijos bolševikų vadai Petrovas ir Joffe su vokiečių žinia atsivežė į Vilnių dideles pinigų sumas platinimui bolševikizmo Lietu-voje.

Vokiečių armijos "Solda-tenrato" pirmininkas dalyva-vęs visuose su bolševikais po-sėdžiuose ir sveikines bolševi-kus įsikurint jiems Lietuvos sostinėje. Provincijose ta pati vokiečių su bolševikais vieny-sybė: prieš ateisiant bolševi-kams į Ukmergę, sausio 7 d., vokiečiai oran pašaudė, kad

pabauginti gyventojus, o po to savo vietas užleido bolševi-kams.

Trumpai kalbant, Lietuvoje vokiečiai su bolševikais iš vie-no žudė ir žudo Lietuvą ir jos gyventojus!

Visai kitokie tikrumoje bu-vo santikiai vokiečių su tik-rąja Lietuvos Valstybės vy-riausybe. Kuomet finansų mi-nisterija prašė vokiečių duoti apsaugą Valstybės Banko pi-nigynui, vokiečiai griežtai at-sisakė tą padaryti. Po ilgų derybų leido suorganizuoti ap-saugą vos iš 12 lietuvių kareiv-ių. Po kelių valandų tą visą apsaugą vokiečiai suareštavo. Ant rytojaus juos paleido, da-vė šautuvus, bet ne leido var-toti šuvių, atėmė patronus, kad nešaudytų ir plėšikus-bolševikus.

Ties Veiveriais Šakaliuose sausio 6 d. žmonės padarė su-sirinkimą, kad parinkti atsto-vą į Lietuvos konferenciją 16 sausio. Vokiečiai apmūšė to-susirinkimo prezidijumą ir su-sirinkimą išvaikė.

Rokiškyje parapijos komi-тетui ir jo organizuojamai mi-licijai vokiečiai atsakė duo-ti ginklų. Gi tuo pat laiku at-ėjo 5 rusai bolševikai, kuriems vokiečiai atidavė visus ginklus.

Bolševikams užėmus Vilnių, sausio 5 d., tą pačią dieną len-ku legionieriai sušaudė Vilniuje Dachovskį ir Gutma-ną (bolševikus). Kalba žmo-nės, kad tuo pat laiku 4 bolševikai patys nusižudė, jų tarpe ir garsusis lietuvių bolševikas Aleksa, pasižymėjęs savo vei-kimu dar Rusijoje. Sausio 6 d. revoliucijinis komitetas pa-skelbė Vilniuje karės stovį.

Naktį 6-7 sausio 4 raudon-gvardiečiai (bolševikai) žval-gai atėjo į Kovarską. Pare-vėžyje bolševikai. Gruodžio 23 d. į Utėną atėjo 40 bolševikų. Atėjo jie iš Ežerėnų ir Salakų. Bolševikai (raudon-gvardiečiai) eina "pulkais" po 30-40 apliūšelių be jokios tvar-kos ir disciplinos. Šioji Rau-donoji armija sakosi ją kvie-tus "verchovnaja litovskaja vlast" (Augščiausia Lietuvos Vyriausybė) tvarkai palaikyti. Kariauti jie nenorį. Armijos pulkininkas liepė gyventojams viską slėpti, nes neatsakęs už savo kareivių pasielgimus.

Iš Salakų klebono bolševi-kai pasiėmė 5000 rubl., "pa-baudos!" Utėnos revoliuciji-nis komitetas paskelbė atsky-rimą Bažnyčios nuo Valstybės. Kitą dieną atsiuntė klebonui kortelę: "G. K. Meldžiui pra-nešti iš sakyklos, kad bus ni-tingas 1 val. po pietų. R.-K. Komitetas, 1919 II."

Utėnos apskrityje švietimo ir visų mokyklų viršininku paskirtas siuvėjas Žais. Gruo-džio 26 d. laike mišparų du vietiniū broševiku ir raudon-pusietis atėjo į bažnyčią, vaikščiojo po bažnyčią su ke-purėmis, laikydami rankose re-volverius! Žmonės bauginami visokiu būdu ir visokiais bolševikų paskelbimais, kaip va: visi žymesni veikėjai busi-ja suareštuoti. Visi tikybės val-dininkai busi sušaudyti!...

Bolševikai Subačiuje sua-reštavo ir buk sušaudė P. Sodį žymų veikėją ir kalbėto-ją krikščėnių demokratų par-tijos. Čia pat suėmė jie ap-saugos komiteto pirmininką karininką Jackų. Grasina bolševikai sumti dar arti 100 žmonių, kuriuos sušaudysia.

Kaunan bolševikai atvyko naktį sausio 11 d. Jų viso la-bo kelios dešimtys atvažiavo iš Vilniaus. Visi ginkluoti. Juos pasitiko lietuvių ir jo-

kiečių sargybos kareiviai ir nuginklavo. Šiame susirėmi-me žuvo du lietuviai. Gatvė-se Kauno bolševikai išlipdė at-sišaukimus, kad visi bolševi-kų šalininkai suikiltų prieš Tarybą ir visą Lietuvos Val-džią.

Rokiškyje bolševikai pasiro-dė gruodžio 26 d. Per mieste-lį ėjo 5 žmonės su revolveriais, šautuvais ir 2 raudonom vė-liavom. Paskui juos vežė bolševikų proklamacijų vežimą. Tai ir visa bolševikų armija!

Rokiškio apskrityje bolševikai puolė plėsti iš žmonių duoną. Visus grūdus iš gy-ventojų atiminėja ir gabena į Dinaburgą ir į Rusiją. Kai kurių dvarų kumčiai prašo palikti nors šitą jiems, už tai bolševikai juos areštuoja ir baudžia, kaip "kontr-revolu-cionierius." Užėmė Šiaulius bolševikai pasodino į kalėjimą p. Petraši ir kun. Karec-ką.

Sausio 10 d. Lietuvos ka-riuomenė paėmė Panevėžį ir išvijo iš miesto bolševikus.

Vilnių paėmė art 200 bolševikų. Daugiausia rusai. Juos pasitiko žydai. Lenkai pasi-titaukė ir Landaravą, kur vo-kiečiai atėmė iš jų ginklus. Visi lietuvių laikraščiai susto-jo ėję. Sutarta leisti bent vie-ną lapelį.

Kalbant apie bolševikus rei-kia pažymėti, kad Lietuvoje bolševikų eilėse veikia dau-giausia buvusieji Lietuvoje maskoliai—činovnikai, ku-rie caro laikais valdė Lietuvą. Lietuviams žinomas Kauno, o paskui Vilniaus gubernatorius Veriovinas taipgi organiza-vęs Lietuvoje bolševikus. Žo-džiu sakant, visi caro laikų juodašimčiai šioj gadynėj vir-to bolševikais ir įsiveržė Lietu-von, kad ją naikinti. Kai kur-ries Rusijos partijos tikisi iš-gelbėti senąją Rusiją per su-naikinimą su bolševikų pagal-ba tų visų šalių, kurios nori būti neprigulmingomis, kaip kad va yra su Lietuva.

Atsiminus, kad visokie lie-tuviškiieji Amerikos "ciellikai" palaiko Rusijos bolševi-kus ir džiaugiasi, kad Lietu-voje irgi įsikūrė bolševikai, lengva suprasti, ko verti tie mūsų "ciellikai" ir ką jie Lie-tuvai rengia. Tai tie patys caro laikų juodašimčiai, tik pa-sidabinę raudonais skarmalais, kad vieton juodosios armijos vadinties raudonąja armija!

Kun. J. Dobužis.
1-3-1919, Bernas.

GARBINGAI KRITO UŽ LAISVĘ.

Oficialiuose valdžios praneši-muose, išleistuose Amerikos Ka-rės Departamento Washingtono randame sekančias lietuviškas pravarades paslaptas:

Patėmijimas. Imame til-tas pravarades, kurios yra neabe-jotiniai lietuviškos, arba kurios mums išrodo lietuviškos. Tie, kurie pasiduooda karūmenė, arba laike registracijos, savo pravarades su-si: arba su "wicz," ant galo, y. a. panašūs į lenkus ir jų mes negalime atskirti; todėl tanklaus-tai tokių ir nepaduoodame Lie-tuvai privalo savo pravarades laik-ti užsiregistravimu, arba jau ir karūmenė, paduoti vleton "eki"—"skas," vleton "wicz"—"vėlūs," pavyzdžiui: vleton "Rutkowski" privalo paduoti "Rutkauskas," vleton "Jacewicz"—"Jacevičius." Tuo-met bus lengv tuo paimeiti.

Surašuosė v. a. s. a. r. i. o
28 d. 1919.

Casimir J. Matulis, Korpo-ralas iš Cicero, Ill. 1433 S. 53rd Court.—mirė nuo ligos.

Adolph Wainauski, iš Chi-cagos 3515 Lowe avenue,—suzestas laipsnis nepažymėtas.

Lietuvos Neprigulmybės Klausimas.

(LIETUVIŲ MEMORANDUMAS.)

Parašė T. Norus ir J. Žilius.

Liuosą vertimas iš Anglų kalbos.

(Tąsa)

Griuvus feodalizmui, tie baronai su teikė šiek tiek asmeninės laisvės latviams, bet nedavė jiems teisės įsigyti žemės, o jei kur ir buvo duota toji teisė, tai visai dabota, kad latvis tegaliėtų įsigyti kuomažiaušį plotą. Baronai patys valdė savo dvarus arba išleisdavo juos nuomon; ir dabar dar du trečdaliu visos latvių žemės yra Vokiečių baronų rankose, nežinint to, kad Vokiečiai sudaro vos puspenktą (4½) nuosimčio šalies gyventojų. Nors latviai per šėsis suvyrš šimtmečius buvo po Vokiečių vergijos jungu ir paskui po Rusų valdžia ir įtekme, vienok jie užlaikė savo kalbą ir savo tautinę dvasią. Nors jie nuo panaikinimo baudžiavos turėjo mažą laisvės ir nedaug žemės; nors jų mokyklos ir valdiškos įstaigos buvo Vokiečių rankose, arba laike pastarųjų kelių dešimtų metų Rusų rankose,—tačiau jie vis dar pasižymėjo tautine ir ekonominė pirmynžanga. Jie, tai, sodai ir daržai yra vaisingiausias ir Rusijos ūkių; jie patys yra geriausi ūkininkai, gausieji pirkliai ir amatininkai, vikriausieji jurininkai ir moksle jau užkariavo pirmąsias vietas. Jie pristeigė nemažą savo laikraščių ir užtiesė tvirtus pamatus savai literaturai. Jie pristeigė gerų ir pasekmingų draugijų mokslui ir menui, ir, ir valdiškos statistikos parodo, kad vi soje buvusioje Rusijoje latvių analifabetų buvo mažiausias nuosimtis.

Tie Vokiečiai baronai turėjo begalinę įtaką ant Rusijos biurokratijos ir, paprastai, jie patys užimdavo augščiausias vietas civilinėje Rusijos valdžioje ir armijoje. Jie, žinoma, daug prisidėjo prie nustatymo vidujinės ir išaukinės Rusų politikos, ir ant jų puola didžiausia atsakomybė už dabartinį tos šalies nupuoliama. Latviai visados tvirtai priešinosi Vokiečiams prisipažėjams. Rusų Revoliucijoje 1905 m. latviai buvo pirmose revoliucionierių eilėse ir apskelbė Baltijos Respubliką; jie reikalavo, kad baronai išparceliuotų tarp bežemių ūkininkų dalį savo dvarų. Kada buvo įsteigta Rusijos Duma, latviai visuose rinkimuose rėmė savo kandidatus prieš Vokiečius dvarininkus.

Latviai ir Kryžieviai.

Trečioji, svarbiausioji ir skaitlingiausia latvių tautos šaka—teisingiau būtų vadavinus ją kamieniu—gyveno ir dabar gyvena pakraščiais Kurish-Haff įlankos ir plačiose Nemuno apylinkėse. Prieš 12-tąjį šimtmetį to krašto gyventojai nepažinojo krikščionybės. Apie tą laiką Stačiatikiai Rusai Rytuose ir Rymo-Katalikai lenkai pietuose, vyriausiai religijiniai motyvais vadovaudamiesi, su kardo pagalba ryžosi paversti Lietuvius krikščionimis. Lenkus, šitame jų pūryžimė, rėmė du Vokiečių ordenu, būte t—Teutonų ordenas ir kardininkai, užpildinėję Lietuvius iš Vakarų pusės. Tiedu ordenu buvo pavojingiausias, ir lietuviai turėjo nuo jų ginties. Galybė gauti užkariautų žemės plotų, įvairių titulų ir privilegijų, teikiamos popiežių ir kaimyniškųjų krikščionių karalių, traukė traukė daugybę ricierių (raitelių) iš visų Europos kampų po vėliava mėnėtųjų ordenu; jų tikslu buvo užkariauti Lietuvius, arba krikštyti juos ugnimi ir kardu, konfiskuoti jų turtus ir juos pačius išgabenti į vergiją.

Ringaudas, permatydamas pavojų, pirminis suvienijo Lietuvius į Didžiąją Kunigaikštystę ir pats liko Didžiojo Kunigaikščiu. Vėliaus jo sunus, Mindaugas, su-tiko apsikrikštyti, nesą manė, kad toks nuolaidumo kelias gali būti pasekmingesnis apsigynimui. Už tą jo nuolaidumo žingsnį Popiežius Innocentas IV apvainikavo jį Lietuvos Karaliumi (1252 m.). Bet kada Mindaugis pamatė, kad, nepaisant to, jog jis priėmė tikrąjį tikėjimą, anuodu ordenu jis dar skerdžia Lietuvos žmones; kad jų ordenu tikslu buvo ne skleidimas tikėjimo, bet plėšimas,—jis atsietė nuo krikščionybės ir toliaus kariavo, gindamas savo žmonių kraštą nuo užpuolikų. Laikė Mindaugio, ir vėliau laikė viešpatavimo Didžiųjų Kunigaikščių Gedimino, Algirdo, Keistučio ir Vytauto, ši apsigynimo karė vis dar tęsėsi.

Pagaliaus 1386 m. lietuviai liuosu savo noru priėmė krikščionybę

Totorių Užpludimas.

Beveik apie tą pačią gadynę, didelės Totorių hordos, po vadovystė Čingiz Chano, užpuolė ant tautų, gyvenusių dabartinės Rytinės ir Pietinės Rusijos teritorijose, ir smė veržties Vakarų linkui, grasindami visai Europai. Rusų provincijos veikiai pasidavė globali Lietuvos, kurie keliais atvejais sumušė Totorius, sulaikydami juos apie linkėse Volgos ir Azovo Juros pakraščiuose. Tryliktoje, Keturioliktoje ir pradžioje Penkioliktojo šimtmečio—Lietuviai valdė didelę dalį Didžiosios Rusijos, su Pskovo ir Novgorodo miestais, visą Baltgudiją ir didelę dalį Žemutinės, arba Mažosios Rusijos, dabar vadinamos Ukrainą. Lietuvos rubežiai tęsėsi nuo Baltijos Juros Šiaurėje iki Juodųjų Pietuose, iki pradžiai upės Ugra Rytuose ir iki Narvos ir Bugo upių Vakaruose (žūr. žemėlapi—Lietuva, 132—142 m.). Rasai istorikai rašo apie tai, kad toje gadyneje Lietuvos valdymas ant Rusų buvo labdarinis,—tuokart, kaip patys rusai sako, jie turėjo kuoplačiausią laisvę minties, kalbos, religijos, mokymosi ir t.t., ačiu tam, kad įstatymai, remiami ant Lietuvos Statuto, buvo taikomi prie vietų gyventojų papročių, ir užimtųjų kraštų gyventojams budavo suteikiama savyvalda. Kai-kurios tokių Rusijos provincijų kuogeriausiai klesėjo po Lietuvos valdžia per 500 metų, iki galiaus 18 šimtmečio, kada buvo padalinimas Lenkijos ir Lietuvos, jos pateko Rusijai.

Lenkiškoji Unija.

Antroje 14-jo šimtmečio pusėje Lenkija pradėjo kabalą prieš neprigulmybę Lietuvos Valstybės,—Lenkų pastangos toje inkmėje maž-daug užsiliko iki šiai dienai. Imutuiniu tos kabalos žingsniu buvo sudarymas asmeninės abiejų šalių unijos per apyvedimą Lenkijos Karalienės Jadvygos su Didžiojo Lietuvos Kunigaikščiu Jagėla, Algirdo sunumi, tas įvyko 1386 metuose. Prie šio žingsnio vyriausiai privedė ta idėja, kad susivienijusios tokiu būdu dvi tautos pasekmingiau galės atslaukyti prieš Teutonų ordeng, krus pirma buvo Lenkų talininku, bet vėliaus pasidarė jų priešu. Per tą apsyvedimą Jagėla liko Lenkijos karaliu, bet Lietuva su Lenkija per tai neusivienijo. Jagėla, apsyvedęs su Lenkijos Karliene, liovėsi buvęs Didžiojo Lietuvos Kunigaikščiu,—jo vieton liko aprinktas žymus valstybininkas ir gabus vadas Vytautas.

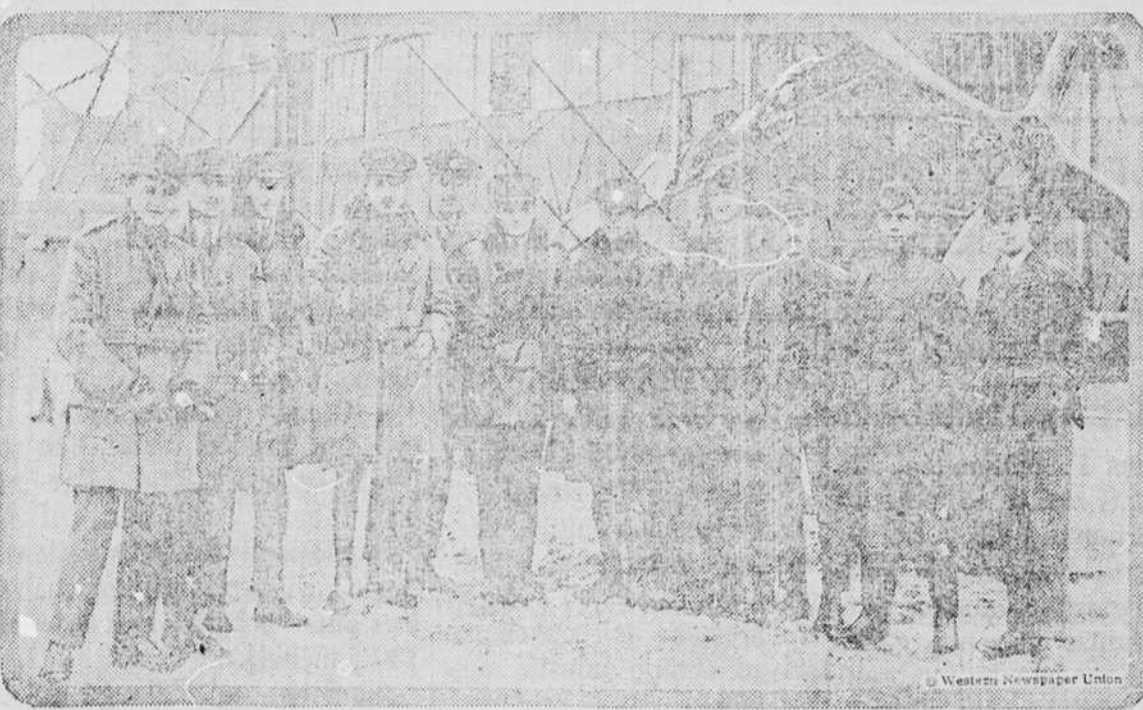
Įvykus tokiems giminytės ryšiams tarpe dviejų šalių, Vytautas veikiai pasinaudojo iš to, kad sukėlus bendrą išrangą prieš Teutonų Ordeng; taigi 1410 m., ties Žalgiriu (Gruenwald'u) ir Tannenbergu, artios vietos, kur 1915 m. liko sumušti Rusai, Vytauto ir Jagėlos armijos ant visados surėnė Teutonų ordeng galybę, ir tokiu būdu Vokiečių "Drang nach Ooster" tam šimtmečiui liko sustabdytas. Vėliaus Šventosios Romos Imperijos Imperatorius Zigmuntas apšaukė Vytautą Lietuvos Karalium, bet Zigmunto pasiūstas Vytautui karališkas vainikas nepasiekė jo galvos. Lenkai didžiumos, bijo lamies Lietuvos iškilimo, perėmė ant rubežius siustąjį vainiką,—netrukus gi po to ir Vytautas mirė.

Po jo mirties lietuviai vis dar rinko savo valdovus. Taip, Lietuvos Kunigaikščiai buvo renkami Svidrigėla, Zigmuntas ir Kazimieras Jagėlaitis. Kad užlaikyti pavydąlą personalę unijos tarp Lenkijos ir Lietuvos, lenkai pakartotinai rinko savo karaliais tuos žmones, kuriuos lietuviai budavo išrenka savo Didžiaisiais kunigaikščiais.

Kazimieras, jo sunus Aleksandras, Zigmuntas, Aleksandro brolis, Zigmuntas-Augustas, Zigmunto pirmojo sunus,—visiems jiems budavo maloniai suteikta Lenkijos vainikas (kamuo) netrukus po to, kaip jie budavo išrinkti Lietuvos Didžiais kunigaikščiais. Negalėdami išlaikyti politiško ryšio tarp dviejų šalių jokių kiukiu būdu, lenkai pasirino šita būdą, pasitikėdami užkabinti ant Lietuvos kokią nors savasties pretensiją.

Zigmuntas-Augustas buvo paskutinis Jagėlačių dinastijos ir ant jo lenkai sukoncentravo visas savo pastangas, tuščiai mėgindami įvykdyti pastovią uniją tarp dviejų šalių. Didelių privilegijų pažadėjimai Lietuvos nuolaidžiai bajorijai ir aštrios bausmės, uždėtos užsispyrėliams buvo parastas prajovas pirm sušaukimo seimo Liubline 1569 metais. Čia, nepaisant protesto iš pusės didelio skaitliaus lietuvų delegatų, tapo sudaryta Liubline Unija, su-lyg kurios Lietuva ir Lenkija tapo sukalbės į vieną taip vadinamą respubliką, priilegiuotos bajorijos valdomą. Savo politiškomis ypalybėmis ši naujai sudaryta respublika buvo panaši į Austro-Vengriją, abidvi valstybės turėjo vieną galvą, vieną senatą ir vieną "seimą," arba įstatymdavystės kūną, kuris susirinkdavo paeiliui tai vienoj, tai kitoj šalyj.

(Toliaus bus)

Anglijos lakunai, kurie tarnauja prie Anglijos atstovų Taikos Konferencijoje. Jie kasdien lekioja su krasa tarp Londono ir Paryžiaus.

(Tąsa nuo 4-to pusl.) NUO LIETUVIŲ CENTRALIO KOMITETO.

Direktoriai yra renkami iš tų, kurie yra pilnais C. Komiteto nariais.

Rinkimai turi atsibuti slapto balsavimu.

Specialiai C. Komiteto susirinkimui yra sušaukiami kas kartais įsakymu Pirmininko; arba gali būti sušaukti ir tada, jei trys nariai reikalauja to raštu, paduotu Sekretoriui. Apie specialius susirinkimus nariams pranešama laiškais bent tris dienas prieš susirinkimą.

Apie metinį susirinkimą pranešimas turi būti dar kartą paskelbtas bent dviejuose lietuviškuose laikraščiuose.

VI. — Valdyba. — C. Komiteto Valdyba susideda iš 12 Direktorių, padalintų į 3 klaidas, po 4-is kiekvienoje, renkamų 3-ms metams, ar to, kol bus paskirti jų vietininkai. Kas metai renkami yra vienos klaidos Direktoriai. Nariai iš tos Direktorių klaidos, kurios tarnystė baigiasi, gali būti išnaujo renkami.

Direktoriai turi visą kontrolę, vedimą ir priežiūrą visų Komiteto reikalų; jie turi teisę naudoties visu Komiteto vedėjų autoritetu, pagal šią Konstituciją ir Čarterio nurodytas taisykles. Jie gali daryti, pripildyti ir taisyti įstatus, kaip Konstitucija ir Čarteris nurodo. Jie gali papildyti atsitikusias jų tarpe vakansijas. Iš savo tarpo jie išsirenka Direktorių Tarybos valdininkus. Abelnai imant, jie veda visus Komiteto reikalus.

VII. — Direktorių Valdyba, arba Ekzekutyvė Komisija. — Ekzekutyvė Komisija, susideda iš Komiteto valdininkų ir vieno Direktoriaus, yra renkama kas metai Direktorių Tarybos, jos metiniuose susirinkimuose; ji turi tokias teises, kokias jai ripažįst Direktorių Taryba ir ši Konstitucija. Ta Komisija turi laikyti savo posėdžius, Pirmininkui arba, jei jis negalėtų, — Vice-Pirmininkui juos šaukiant. Tris nariai sudaro quorum.

VIII. — Direktorių Tarybos Susirinkimai. —

1) Direktorių Taryba privalo turėti savo susirinkimus kas antras utarninkas kiekvieno mėnesio. Pirmasis susirinkimas, laikomas tuojaus po metinio visų Komiteto narių susirinkimo, skaitomas yra metiniu Direktorių susirinkimu.

2) Specialius Direktorių Tarybos susirinkimus šaukia Pirmininkas, arba jam

nesant ar negalint, — Vice-Pirmininkas. Tokie susirinkimai gali būti šaukiami ir raštišku reikalavimu, trijų Direktorių paduodu susirinkimus.

3) Pranešimai apie visus paprastus ir specialius susirinkimus turi būti raštu pasiūsti Direktoriams bent 3 dienomis prieš susirinkimą.

4) Viena trečia dalis Direktorių sudaro quorum.

5) Direktorių Tarybos posėdžiuose gali dalyvauti, besprendžiamoj balso, kiekvienas Centralio Komiteto narys.

IX. — Valdininkai. —

1) Direktorių Tarybos, drauge ir viso Centralio Komiteto valdininkais yra: Pirmininkas, Vice-Pirmininkas, Lėdininkas ir Sekretorius. Kiekvienas jų tarnauja per ištisus metus laiko, iki išrinkama jų vieton kiti. — Išskyrus Vice-Pirmininką ir Sekretorių.

2) Atsitikus vakansui bilei Voleto, Direktorių Taryba užpildo tokį vakansą savo paprastame ar specialiaame susirinkime.

3) Pirmininkas pirmsėdžiauja visuose Centralio Komiteto, Direktorių Tarybos ir Ekzekutyvės Komisijos posėdžiuose ir turi vyriausiąją užžiūrą ant visų Centralio Komiteto reikalų. Vice-Pirmininkas pavaduoja Pirmininką, jei šio nėra ar jei jis negali atlikti savo pareigų.

Lėdininkas turi užžiūrą ant viso C. Komiteto piniginio turto ir veda teisingą piniginę sąskaitą tam tikrose knygos. Jis privalo sukdėti C. Komiteto pinigus tokiuose bankuose, kokie bus Direktorių Tarybos nurodyti. Jis pasirašo ant išmokėjimo čekių.

Sekretorius veda tinkamoje formoje visus Centralio Komiteto nutarimų užrašus, taipgi užrašus Direktorių Tarybos ir Ekzekutyvės Komisijos nutarimų. Jo globoje yra Centr. Komiteto atspauda, visi Komiteto raštai ir dokumentai, neturintie sąryšio su finansiniais reikalais.

Minėtieji valdininkai privalo atlikti ir visas kitas pareigas, surištas su jų užimamomis vietomis, kurios sutinka su C. Komiteto Konstitucija ir su įstatymais, skiriamais ar kurie bus skiriami tvarkymui ir vedimui šio Centralio Komiteto.

X. — Darbininkai. — C. Komiteto ofisą ir reikalus veda Ekzekutyvis Sekretorius ir tokie sandarbininkai ir pagalbininkai, kokius, reikalui esant, paskirtų Direktorių Taryba. Ekzekutyvio

Kareivio Vadovėlis.

Šiuomi pradėdu trumpą vadovėlį lietuvių armijos kareiviams. Visoki kareivijos techniški terminai yra begalo sunkūs pritaikinti prie lietuvių kalbos, ypatingai tuo atžvilgu, kad komanda būtų trumpa ir aiški. Pažinęs maž-daug kareiviją kitiuos kraštuose, manau, kad galėsiu pritaikinti komandą prie lietuvių kalbos. Būsiu labai dėkingas, jei kas nors iš žingeidaujančių šiuo klausimu, galės priduoti kokius nors pagerinimus man rašant šitą vadovėlį.

Pradėdu nuo keleto reikalingų paaiškinimų apie nekuriuos techniškus žodžius. Tie žodžiai labai dažnai pasitaikys, todėl juos reikia suprasti, kad nebūtų klaidų vėliaus.

Prašyčiau, kad visi tie, kurie priguli prie lietuvių kareivijos Chicagoje, turėtų su savimi šią lapą, ant kurio yra tos definicijos, kad ant sekančio lavinimo būtų galima paaiškinti visa tai praktišku būdu.

Definicijas paduodu alfabetiškai, taip kad vėliaus

Sekretoriaus pareiga yra vesti visus C. Komiteto reikalus, po tiesiogine Direktorių Tarybos priežiūra.

XI. — Pastoviosios Komisijos. —

1) Pastoviosios Komisijos, susidedančios iš 3-jų narių kiekviena, skiria Ekzekutyvė Komisija, jei tam būtų reikalas.

2) Tokios Komisijos yra skiriamos kas metai Sausio mėnesyje, po išrinkimui Ekzekutyvės Komisijos; jos tarnauja per ištisus metus.

3) Šalė Pastoviųjų Komisijų, Ekzekutyvė Komisija gali skirti ir įvairias Specialias Komisijas, pagal reikalą.

4) Pirmininkas, ex officio, yra visų komisijų nariu.

5) Komisijų nariai yra skiriami iš C. Komiteto narių, kurie gali būti ir ne Direktoriais.

6) Du Komisijos nariu sudaro quorum.

7) Bile komisijos narys, nedalyvavęs trijuose komisijos posėdžiuose paeiliui, užimamomis vietomis, kurios sutinka su C. Komiteto Konstitucija ir su įstatymais, skiriamais ar kurie bus skiriami tvarkymui ir vedimui šio Centralio Komiteto.

8) Ekzekutyvė komisija skiria naujus komisijų narius, į vietą pasitraukusiųjų narių.

XII. — Papildymai. — Papildymai prie Konstitucijos arba prie Įstatymų gali būti daromi metiniuose Centralio Komiteto narių susirinkimuose, dviem-trečdaliais balsų visų susirinkusiųjų narių.

mokiniui nebutų sunku surasti kokią nors technišką terminą, kurio jisai nežinotų.

C. Kasputis.

Baza (pamatas)—vienutė, ant kurios pamato yra tvarkomas judėjimas.

Centras—pats vidurys kokios nors vienutės (eilės, būrio, batalijono, regimento ir t.t.)

Dešinė—dešinysis galas kokio nors kareivijos kuno.

Eilė—linija kareivių, stovinčių greta viens kito. Eilės yra dvi: priešakinė ir užpakalinė.

Eilių Uždengėjai—kuopos aficerai ir pa-aficerai, kurie yra pastatyti linijos gale.

Eselonas—formacija, kurioje visokios dalys kariuomenės yra sutvarkytos viena paskui kitą tokiu būdu, kad jos arba visai, arba tiksliai dalimis uždengia viena kitą.

Flangas, Sparnas (šonas)—dešinysis, arba kairysis linijos, arba glitos galas.

Formacija—sutvarkymas vienučių į liniją, gylę arba mušui.

Frontas—ko-nors priešaky: priešakinis platumas kareivio, linijos, būrio arba batalijono ir t.t. Žmogaus frontas (platumas) yra maždaug 22 coliai.

Giluma—tarpas nuo priešėkio iki užpakalio kokios nors formacijos. Giluma žmogaus yra maž-daug 12 colių.

Glita (koliumna)—sutvarkymas vienučių viena paskui kitos.

Išlyginimas—tiesi linija, ant kurios keletas vienučių (kareivių, būrių, kuopų, batalijonų, regimentų ir t.t.) yra sustatyta; išlyginimas keleto vienučių ant tiesios linijos.

Išskėtimas—permaina iš glitos į eilę, arba iš suglaustos tvarkos į išskėstą.

Išskėsta Formacija—tvarka, kurioje vienutės yra sutvarkytos didesniais tarpais negu suglaustoje formacijoje. Išskėsta formacija yra naudojama karėje.

Linija—formacija (sutvarkymas), kurioje visokios vienutės stovi greta viena kitos.

Punktas Formacijos—vieta, nuo kurios prasideda formacija.

Suglausta Formacija—tvarka, kurioje vienutės yra sutvarkytos linijoje, arba glitoje su normaliais tarpais ir su normale tolima.

Sustata—du kareiviai: vienas priešaky, kitas tuojaus užpakalyj jo. Priekinis kareivis vadinasi sustatos vadu. Sustata, neturinti kareivio užpakalyje, yra —tuščia sustata.

Tarpas—vieta tarpe vienučių ant tos pačios linijos. Tarpas tarpe kareivių, stovinčių greta, yra 4 coliai ir yra mieruojama nuo alkūnės iki alkūnės.

Toluma—tarpas tarp priešakinio ir užpakalinio vienučių. Toluma yra mieruojama nuo priešakinio žmogaus užpakalio iki krutinės užpakalio žmogaus. Toluma tarpe kareivių yra 40 colių sustatose ir glitose.

Vedėjas—aficerias, pa-aficerias, arba kareivis, kuris reguliuoja maršavimą, arba žengimą.

Vienutė (elementas)—eilė, būrys, skyrius, kuopa, arba didesnis kareivių kunas, kuris yra dalimi dar didesnio kuno.

Žingsnis—30 colių.

VIETINĖS ŽINIOS

LIETUVIAI DALYVAUJA "VISOS-AMERIKOS" KONCERTE.

Amerikiečių draugija vardu: "Daughters of the American Revolution"—Dukters Amerikos Revoliucijos—su pagalba Svetimkalbių Moterų Tarybos, pėnyčios vakare, kovo 7 d., LaSalle hotelyje (Gold Room) duos koncertą. Beveik visas programos bus ištiesai išpildytas Visos-Amerikos chorų, kurių nariai yra žymūs solistai.

Taipgi dalyvaus ir daug įvairių tautų. Dainuos liaudies dainas ir šoks tautiškus šokius, pasipuošę tautiškuose kostiumuose.

Programas prasidės su taip vadinamu šaukimu tautų vardu "Roll Call of the Nations." Tai bus simbolis Amerikos vienybės, kurios piliečiai giminiuojasi su visoms pasaulio tautom.

Pas Felix J. Strejckmans Federališkas Karės Paskolos organizacijos direktorius, bus šio vakaro svarbiausias kalbėtojas.

Lietuvius reprezentuos kompozitorius St. Šimkus su "Birutės" chorą.

Programe lietuviai yra padeiti ant 4-to numerio, tuojau po finų.

Po koncertui bus šokiai iki vėlybai valandai. Ižanga į koncertą ir balių \$1.00. Tikėtus galima gauti LaSalle hotelio fise ir vakare prie svetainės durų.

ANGLŲ KALBOS MOKYKLOS DYKAI.

Y. M. C. A. draugija rengia mieste visą eilę vakarinių mokyklų išviamas. Šiose mokyklose mokinama dykai anglų kalbos, pilietybės ir t. t.

Iki šiolei yra surengtos jau dvi mokyklėlės lietuviams: viena prie 4504 W. Ashton ave., kita prie 4014 So. Maplewood. Abiejose yra po apie tuziną lietuvių vyrų ir moterų.

Mokytoju šiose mokyklėse yra T. O. Jones, Ph. B. kuris dabar organizuoja dar vieną tokią pat mokyklėlę ant Bridgeporto. Pirmas susirinkimas atsisbus šiadien vakare, apie 7:30, Fellowship House svetainėje, 831 W. 33rd Pl.

Lietuviai, norintieji išmokti lietuvių vakarais, anglų kalbos, pilietybės ir t. t., gali pasinaudoti šita proga. Mokslas, knygos ir t. t. suteikiama už dyką.

Pas Jones pasakoja, kad su lietuviams jam sekasi gerai, kad jie greitai mokslą perima ir daro pastebėtiną greitą progresą. Tas yra gal dėl jo mokinių gabumų, o gal ir todėl kad p. Jones yra ekspertas mokymine.

DU KUNIGAI DRAUGAI DRAUGE IR MIRE.

D. katalikų kunigu per ilgus metus buvo geri draugai praeitą panedėlį South Chicago mirė abudu tą pačią valandą.

Vienas buvo kunigas Matthew C. Anic, klebonas Saldžiausios širdies, Vartų bažnyčios, kitas kunigas A. M. Kraschowitz, buvęs prie šv. Jurgio bažnyčios.

Kunigas Anic jau nuo seniau buvo besergęs influen-za: Kunigas Kraschowitz nuvėjo jo liginti. Jis beveik

visados buvo prie ligonio. Paskui užsikrėtė liga ir ant galo influenza išsivystė į pneumoniją.

Abudu jiedu mirė praeito panedėlio vidurnaktį.

PASARGA BIZNIERIAMS.

Julius F. Smietanka, kolektorius mokesčių, praneša biznieriams, ypač pardavinėtojiems svaiginančių gėrimų, cigarių ir tabako, persergėdamas juos nuo garsinimo žmonėms, buk pabrangimas svaiginančių gėrimų, tabako cigarių paeinas nuvėdžyti karės mokesčių; jeigu tie karės mokesčiai bus mažesni už pakeltą sumą ant viršuje minėtų reikmėnų, tuom syk garsinantieji tokias žinias turės sunkiai atsakyti prieš Dėdę Sargą.

Mr. Smietanka paskelbė šį pranešimą, išgirdęs, kad daugumoje vietų jau dabar esą kainos pakeltos daugiau negu karės mokesčio suma išneša.

Kolektorius praneša, kad už tokius prasižingimus yra \$1000, baumsės, arba vieni metai kalėjimo, arba abudu.

RUPINASI ATEIVIŲ RANKŲ DARBAIS.

Draugija Dukterų Amerikos Revoliucijos—"Daughters of the American Revolution"—įsteigė po vardu "New America Shop" ypatingos rūšies įstaigą.

"New American Shop" tu rinti dvigubą siekį: suradimas budų išpardavimui artistų darbų naujų šios šalies piliečių ir sulyginimas jų darbų su senoviniams Amerikos darbais. Dėl atsiekimo tu dviejų mierų jau yra išgauta ko-operacija Svetimų Kalbų Moterų Tarybos.

Miss Elizabeth Mace, pirminkė svetimkalbių moterų komiteto, yra paskirta surangyti parodas, rinkti adatos išdirbinius. Jos užduotis tapgi yra surasti žmones, kurie tuos išdirbinius naudotų ir duotų užsakymus.

Visoki daiktai yra priimami ir parduodami, pavyzdžiui: mežginiai ir visoki adatų išdirbiniai, karielių tarbutės, medžio išpaustymai, iš molio artistiška išpinti daiktai, kudių drabužiai, žiurštai ir mokslingai sutaisyti visoki vaigia.

Už pardavimą tų išdirbinių bus labai mažas nuostimis imamas užmokėjimui iškaščių užlaikymui tos dirbuvėlės.

Pirmutiniam mėginimui sulyg pakvietimo staiga buvo prisiųsta 50 daiktų rankų darbai 20-ties žmonių, iš 9-ųjų tautų.

Mrs. Henry P. Esmes, pirminkė, sekančiai paaiškino apie šį naują sumanyimą: "Mės branginome ir brangiai pirkdami apmokėjome tų žmonių išdirbinius užrubežiuose; mės apgailestavome stoką artistiško gabumo šioje šalyje, o aplinkui save mės turėjome ir turime tuos pačius žmones, kurie atsižymi savo artistiškais gabumais ir diele meile prie Amerikos.

"Jeigu jiems bus duota proga, tai jie su noru pagamins artistiškus išdirbinius už sąžinišką atlyginimą.

"Ši idėja duos progą su pažindinti vieną tautą su kita ir tokiu budu bus galima

pasiekti ir susipažinti su charakteristika 30 tautų, gyvenančių tarpe mūsų."

Komitetas prašo visų tų, kurie nori priduoti savo darbų, kad parašytų, už kokią kainą nori parduoti ir ar greit galėtų užsakymus ant panašaus dalyko atlikti.

PASKUTINIS SNIEGAS?

Sniegą Valė 1,500 Žmonių. Gavo po \$3.00 į Dieną.

Užvakar 1,500 žmonių valė Chicago nuo sniego. Kiek vienam darbininkui reikėjo užmokėti po \$3.00 į dieną. Nuvalymas ir nuvežimas sniego atsiėjo miestui apie \$15,000.

Viešųjų darbų Deputatas komisijonierius William Burkhardt ir jo pagalbininkas, superintendentas gatvių William J. Galligan prižiūrėjo darbą.

Darbininkų nebuvo sunku gauti, mokant jais po \$3.00 į dieną.

Po apvalymui vidurmiesto, darbininkai nuėjo apvalyti ir rezidencijų distriktus. Iuzinai vežimų ir automobilių trokų buvo vartojama sniego nuvežimui.

SUEMĖ DEPORTAVIMUI 22 SVETIMŽEMIUS.

Imigracijos viršininkai už vakar suareštavo deportavimui 22 svetimžemius. Jie, sulyg pranešimo, neturėjo tiesos šioje šalyje gyventi. Svetimžemiai buvo 3 chiniečiai ir 19-ka meksikonų. Meksikonai buvo apsigyvenę Carbondale, Ill.; jie bus nugabenti prie Meksikos ru- bežiaus, o chiniečiai į San Francisco ir iš tenai bus nuvežti Chinijon.

SUAREŠTAVO 45 LIOTERIJOS LOŠIKUS.

Šerifas Joseph Thoney įsiveržė į kambarius ant viršaus saliuono T. B. Wyman'o prie 5912 W. 22-ros gatvės Cicerio ir suareštavo 45 "roolette" rato ir kauliukais lošejus.

Suareštuotieji buvo nugabenti prieš policijos Magistratą W. Stevens Lewis, kuris pareikalavo nuo kiekvieno po \$200 kaucijos, o nuo savininko saliuono Wyman'o \$800 kaucijos.

KAIP DARBUS GAUNA.

Tikras Atsitikimas.

Neseniai Chicagon atvažiavo iš Canados rusas J. Goršenko. Bejieškodamas darbo, jis atsidūrė Jefferson ir 14-tos gatvės apilinkėj, kur kabo rusiškas parašas "Russkiji Salion."

Goršenko nusidžiaugė, pamatęs rusiškoje kalboje iškabą ir įėjo tenai pasikalbėti savo prigimtoje kalboje.

Vos jis spėjo į salioną įeiti, kaip prisikabino prie jo koks senis šaukdamas "Zafunduj!"

-- Oh! besarmati, aš jįškau darbo jau tris mėnesiai, o tau rupi "zafunduj!" ūtarė jam Goršenko.

Šalia stovintis jaunas virukas griebė seniui už apikaklės ir išmetė laukan.

-- Labai geras vyras, pamatęs sau Goršenko.

-- Ei! brolau, aš tau patarsiu: nebuk čia, nes tai yra plėšikų vieta--tarė virukas Goršenkui.

-- Eik su manim, aš gyvenau su "formanu," mės paklausime jo apie darbą--paustrino vyrukas.

-- Gerai, einame--atsakė Goršenko.

Nuėjo. Rado panašiai, kaip vyrukas kalbėjo. Kambaryje sėdi jaunas drutas vyras su cigaru dantyse. Pasiteiravęs, jis pasakė: -- Well, gerai! Palauk, aš eisiu paklausti mano "Big Bosio."

Už pusvalandžio laiko pargrįžta "formonas," tardamas:

-- Gausi darbą. Rytoj rytą turi pradėti dirbti, 65c į valandą ir 8 valandas darbo į dieną. Jeigu nori, tai važiuok parsivežk savo daiktus ir apsigyvenk prie mūsų. Pas mus "bordas" kainuoja \$30 į mėnesį.

Goršenko apsidžiaugė iš tokios laimės. Jis sau tarė: "Turiu dabar darbą, turiu "bordą" ir dar \$5.00 kešniuje,--tai ko man reikia? Tai geri draugai, tai puikūs žmonės,--toliau mąsto sau Goršenko. Samata man būtų eit lauk nefundijus.

Goršenko padėjo \$3.00 ant stalo "ant alaus." Kada alus sumazėjo bonkose, "formonas" tarė:

-- Aš einu gult--ir išėjo Tas jaunas vyrukas, norėdamas pažiūrėti, kiek yra laiko, ištraukė laikrodėlį iš Goršenkos kešianias ir, laikydamas savo rankose laikrodėlį, norėjo ką pašaukti pro duris. Duris pradė ir prapuolė.

Goršenko laukia jo pargrįžtant, bet palaukęs pusvalandį išėjo jo jieškoti.

Goršenko išėjo ant gatvės pažiūrėti, kas atsitiko su jaunu vyruku. Neradęs jo, sugrįžo į tą patį kambarį, bet jau čia jo neleidžia kaž kokia senukė. Jis prievarta įėjo, bet senukė jam kaktą pramušė ir išvijo laukan.

Tai buvęs tikras plėšikų lizdas.

Dabar rusas Goršenko apsigyveno prie lietuvių ir džiaugiasi ramybė.

Šarka.

Draugijų Reikalai.

VISŲ DRAUGIJŲ DOMAI.

Pranešame, kad "Lietuvos" Dienraščio Redakcija su mielu noru talpina visų lietuvių Draugijų, organizacijų ir klubių pranešimus veltui. Toki pranešimai turi būti su Draugijų valdybų arba komisijų parašais ir privalo būti pristatyti 2-3 dienoms anksčiau.

"Lietuvos" Dienraščio Redakcija.

1-MO REGIMENTO KAPRALŲ IR SERŽANTŲ DOMAI.

Pėnyčioj, 7-tą dieną kovo, t. y. šiadien, 8-tą valandą vakare, M. Meldaziū didžioje svetainėje, prie 2242-44 W. 23rd place, įvyks Chicago Lietuvių Karevių 1-mo Regimento kapralų ir seržantų lavinimas.

Reikalinga, kad visi kapralai ir seržantai pribūtų į laiką.

Valdyba.

DR. STĖS MEILĖS LIETUVIŲ NARIŲ DOMAI.

Draugystės Meilės Lietuvių Amerikoje susirinkimas įvyks sekančioje subatoje, 8-tą dieną kovo, 7:30 valandą vakare, paprastoje svetainėje, prie 1900 So. Union ave.

Malonėkite visi nariai į susirinkimą laiku pribūti ir naujų narių, kurie norėtų į draugiją prisirašyti, atsiveskite.

Už valdybą, Tins Sekr. Izid. Vedeckis.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ.

Kovo 3 d. p. Wodmano svetainėje susirinko Bridgeporto lietuvių namų savininkai ir įkurė naują organizaciją "Susivienijimas Lietuvių Namų Savininkų ant Bridgeporto". Tas susivienijimas rupinsis namų savininkų reikalais.

Vakar vakare buvo antras susirinkimas ir apkalbėta plačiau apie to susivienijimo reikalus. Susivienijimas rupinsis politiškais miesto reikalais. Rytoj apie tai bus plačiau.

BRIGHTONPARKIEČIŲ DOMAI.

Mėnesinis susirinkimas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, 176-tos kuopos ir Tėvynės Mylėtojų Daugijos 8-tos kuopos įvyks 9-tą dieną kovo, t. y. nedėdienyje, 1-mą val. 30 min. po pietų, T. Maženio svetainėje, prie 3834 So. Kedzie Ave.

Malonėkite abiejų kuopų nariai susirinkti laiku, nes yra daug svarbių reikalų apsvartymui.

Taipgi neužmirškite atsivesti ir naujų narių.

Rašt. J. Micevičius.

PRAKALBOS.

Tautos Fondo 39-tas skyrius rengia prakalbą, kurios įvyks kovo 9-tą dieną, p. J. J. Elias svetainėje, prie 4600 S. Wood gatvės. Pelnas Lietuvos Nepri- gulmybės reikalams.

Valdyba.

SVARBUS PRANEŠIMAS BRIDGEPORTIEČIAMS.

Kiekvienam lietuviui yra labai svarbu išgirsti kanors naujo apie mūsų Tėvynę Lietuvą.

Tuom tikslu ateinančiame nedėdienyje, 9-tą dieną kovo, 3-čią valandą po pietų, šv. Jurgio parapijinėje svetainėje įvyks didelės prakalbos.

Žada kalbėti anot pranešimų garsus kalbėtojas kaip iš dvasiškių, taip ir iš pasaulinių inteligentų ir moksleivių.

Rengėjai "Tautos Fondo" 32-ras skyrius.

IŠ TOWN OF LAKE. Susivienijimo Lietuvių Organizacijų Domai.

Viršminėtas Susivienijimas laikys savo susirinkimą 7-tą dieną kovo (march), 7-tą valandą vakare, J. J. Elias svetainėje, prie 46-tos ir Wood gatvių.

Kadangi daugelis svarbių reikalų bus apsvartymui, ypač namo statymo, Lietuvių Visuotinio Seimo ir tt., todėl pageidaujama skaitlingo susirinkimo. Kviečiame atstovus ir valdybas visų Draugijų, Klubių kuopų ir tt.

Taipgi meldžiame nesivilinti į susirinkimą, nes ant pareito susirinkimo nutarė susirinkimą atidaryti 7-tą valandą vakare vietoje 8-tos, kaip pirmiau budavo. J. Viskontas, pirm. A. J. Kareiva, rašt.

TMD. 27-TOS KUOPOS NARIŲ DOMAI.

Tėvynės Mylėtojų Daugijos 27-tos kuopos susirinkimas įvyks ateinančiam nedėdienij, 9-tą dieną kovo, 2-rą valandą po pietų, V. Pierzynskio svetainėje, prie 4600 S. Paulina gatvės.

Visi nariai privalo ateiti susirinkimui paskirtu laiku, nes daug naujų dalykų yra apkalbimui.

Taipgi atsiveskite ir naujų narių prisirašyti prie šios kuopos.

Jonas Vaišvilas T.M.D. 27 kp. sekr. 3130 Harrison st.

Atiduodu rondon šviesų ir šil- tą kambarį, elektro šviesa ir ma- dynė, be rakandų. Kad ir našlys būtų su vienu ar dviem vaikais apsimu prižiūrėti. Atsisauskite: 209 E. 107th Street, Roseland, Ill.

PAJIESKAU Antano Petrones, paei- na iš Kauno red., Vilkmėrgės pavieto, Anykščių valsčiaus, Paezerių sodžiaus Turiu labai svarbų reikalą. Malonė- kite atsišaukti arba kas ji žino malonė- kite pranešti už ką busiu labai dėkin- gas. Girdėjau jog pirma gyveno Law- rence, Mass. P. BALTRANAS, 616 W. 31st Street, Chicago, Ill.

Phone Armitage 3209 Vaikandos: Po piet nuo 2 iki 5. Va- karais nuo 7 iki 9. Ned. nuo 10 iki 1

DR. H. A. BROAD

SPECIALIS TAS MOTERU LIGŲ IR ABEJ NAS CHIRURGAS

1326 MILWAUKEE AVE., CHICAGO, ILL.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mės nesame bankeriai, bet mės gvarantuojame Tamstai sučė- dymą 50 proc. ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus siutus ir overkuotus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus siutus ir overkuotus par- duodame po \$5.00 ir brangiau.

Naujas ir truputėlį dėvėtas kelines nuo \$1.50 ir brangiaus. Vakių siutai \$2.50 iki \$7.50. Stikrynos ir valyzai.

S. GORDON, CHICAGO, ILL.

1415 SOUTH HALSTED STREET

Storas atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėdieniais: iki 9 val. vakare.

ŠALIN SKAUSMAS!

Budamas sveiku, darbe rasi smagumą, nepasit kaip sunkus tas darbas būtų.

Kiekvieno prielermė yra saugoti save nuo ligų. Turint šaltį ir nebuvo su- jį pralaim, gali išvystyti į pavojingą ligą. Menkiausios bakterijos gali veltas būti labai pavojinga, jeigu tuoj nebus prižiūrėtas.

PAIN-EXPELLER

tal užtikrinti namine gydyme, kuri turi rasti kiekvieno na- muso. Igydyti šaltį krūtims, skausmą bonose ir nuga- roje, ramašius ir neuralgiją, trumpai sakyti visokius skaus- mus raumenyse ar sąnariuose Pain-Expeller iš geriausios.

Neapgaunk pirkėtojas pigius vaistus didelės bonkos. Reikalausk geriausio. Kuomet pirkai Pain-Expeller, paži- rink ar yra KAKA, visada ženkli ant butelio. VISU KARTŲ NEIMK 35 centai ir 65 centai už bonkute. Gaunamos visos apšiekos ant tiesiog iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO., CHICAGO, ILL.

74-80 Washington St., New York.

SOTI, SKANI SVEIKATOS DUONA

Kas tai tikrai yra pavadinęs duona "ramčiū gyvybės". Bet kaip ramčiai skiriasi savo stiprumu, taip ir duona skiriasi savo kokybe.

Tai gi nėra lengviausias dalykas pasulyje iškepti duoną, kurią valgyti, ai vadintų geresne, skanesne, ž bile kokią kitą -- visgi žmonės taip kalba apie mūsų puikią duoną.

BUTTER-NUT BREAD

Pirkite ją, suraikiykite ir duokite ją savo šeimynai ir jys greitai patirsite, jog vieno kepalėlio negana. BUTTER-NUT BREAD duona taip skani, jog vis norisi daugiau.

Ypatingai valkai mėgsta didelę, skersai visos duonos atriektą, sviestu apteptą riekę. Labai skanu tarpvalgiuose. Mažieji mėgsta ją nuo pat pradžių. Duokite jiems užtektinai BUTTER-NUT BREAD, nes ji priduos jiems sveikatos, stiprumo ir raudonumą skruostų.

Reikalauskite savo groserninko skanios, puikiai kvėpenčios

BUTTER-NUT BREAD

Kepama švariausioj kepykloj valstijoje.

SCHULZE BAKING COMPANY

VAIKU IR MERGAICIŲ ATYDAI! Klauskite savo groserninko, kokiu budu jys galio uždirbi \$50.00 arba vieną iš šimto mažesnių sumų savo liuosame laike. Lengvas ir malonus darbas. Jeigu kartais atsitiktų ginčai dėl kokios nors sumos, ta pati suma bus išmokėta vi ems ginčijantiems dėl tos sumos. Paskubėk ir šių dien pat nueik pas savo groserninką -- juo greičiau, tuo geriau. Šis kontestas pasibaigs Gegužio 1-mą.

NEŠIŪSKITE MUMS PINIGŲ

KRUTANČIŲ PAVEIK SLŲ MAŠINA

Su šia krutančių paveikslų mašina galima rodyti viso- kius krutančius paveikslus savo loacname name. Nereikia mokytis, kaip rodyti ant šios mašinos, valkas gali ant jos rodyti. Lempa šitos mašinos yra taip suregulavota, kad šviesa yra drėsnė už elektrą. Neuzima daug vietos, gali- ma pastatyti bile kur. Stikla galima suregulavoti kad gali- ma rodyti didelius ir mažus paveikslus. Visi prietaisai su lempa, taipgi 10 volčių filmas su 500 paveikslų yra duoda- ma su mašina visai Dykal. Paveikslai arba filmas yra toki pat kaip yra rodomi bile kokiam krutančių paveikslų per- statymuose. Galima matyti tuos pačius aktorius ir scenas savo loacname name. Mės dar atkartojame, kad šita mašina rodyd reguliariškus krutančius paveikslus, išdrukuotus pa- aleikimui siunčiame su kožna mašina. Šita mašina par- duodama už \$10.00 ir daugiau -- nuo mūsų gausite tik už \$4.50 drauge su 10 filmais su 500 visokių paveikslų dykal. Duodame visokius paveikslus; juokingus, meiltingus, iš ke- rės ir daug kitokių. Jau reikalauskite kada kitokių tai gau- site pas mus, nes turime 1,000 visokių paveikslų. Neprašome pinigų iš kalno -- Iškirpkite čia pa- dėtą kuponą, išpildykite ir prisiuskite mums, pinigų \$4.50 užmokėsite, kada apalkysite mašiną. Tik ant 3 mėnesių pardusime šitas mašinas todėl ne- laukite, bet prisiuskite kuponą tuojau. Adresuokite šiteip:

ROYAL SALES CO.

Dept. 163. 1015 W. Huron st CHICAGO, ILL.

KUPONAS Dept. 163

Royal Sales Co.

1015 W. Huron St. Chicago, Ill.

Prisiuskite man krutančių paveikslų mašiną, drauge su prietaisais, 10 film- sus su 500 paveikslėliais. Kada apal- kysiu aš užmokėsiu \$4.50 ir laike neuz- ganėdinimo sugrąžinsite man pinigų.

Vardas .....

Adresas .....

Miestas .....